

BOGOLJUB

Koledar Apostolstva molitve za marec 1931.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Katoliška akcija.

Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:

Skandinavske dežele.

Mesečni zavetnik: Žalostna M. B. (27.)

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.		
			Ljublj. šk.	Lavant. šk.	
1 2 3 4 5 6 7	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	2. postna Simplicij p. Kunigunda Kozimir sp. Evzebij m. Perpetua in Fel. m. Tomaž Akv. c. uč.	Apostolstvo mož in fantov Katoliška akcija pri nas Voditelji naroda Verska vzgoja mladine Bramba pravic Cerkve Zadoščevanje Srcu Jez. Bogoslovci	Šmarjeta Sv. Trojica Št. Jošt Krško Toplice Št. Jurij p. K. Bučka	Bučje Polje Zagorje Prevorje Hoče Cirkovce
8 9 10 11 12 13 14	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	3. postna Franciška Rim. 40 mučencev Heraklij m. Gregor I. p. Teodora m. Metilda kr.	Vzgoja kat. inteligence Spokorni duh Vztrajnost radi vere preganjanih Odvritev časnih nesreč Vzgoja apostolov po župnijah Češčenje Kristusovih ran Živa katoliška zavest	Kand., hir. Javorje Ledine Osilnica Sv. Gregor Sv. Križ n. Jes. Sp. Log.	Cirkovce Črna gora Št. Janž n. Dr. p. Sv. Lovr. n. Dr. p. "
15 16 17 18 19 20 21	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	4. postna Hilarij š. Jederl d. Ciril Jer. š. c. uč. Jožef, ženin D.M. Klavdija Benedikt op.	Misijon v Ljubljani Spreobrnjenje zakrknjenih Krščansko življenje v družini Naši škofje Družinski očetje Trpeči, težko skušani Redovniški poklici	Kočevje sam. Novo mesto Vel. Poljane Stari trg p. L. Ljublj. Jožef. Suhor Stranje	Slivnica Fram Prevalje Braslovče "
22 23 24 25 26 27 28	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	5. post. (tiha) Viktorijan m. Gabriel nadang. Oznanj. M. D. Emanuel m. Marija 7 žal. Janez Kap. sp.	Velikonočna spoved Odprava grešnih znanj Češčenje angelov varuhov Čistost mladine Vse priporočene zadeve Vdanost v trpljenju Mešani zakoni	Stična Kresnice Tržič Ljublj. franč. Vel. Dolina Št. Rupert Leskovec	Braslovče Vransko Sv. Pavel p. P. Sv. Martin P. "
29 30 31	Nedelja Poned. Torek	6. post. (cv.) Janez Klimak op. Benjamin m.	Sveta ura Odprava pijančevanja Ta mesec umrli	Ljublj. salez. Hinje Velesovo	Sv. Jurij o. T. Št. Andraž p. V.

PROŠNJE

B. K. se priporoča v pobožno molitev za pomoč v bolezni. — L. J. prosi Luško Marijo, sv. Antona Pad. in sv. Terezijo D. J., da bi se bolezen vsaj olajšala. — M. B. se priporoča Mariji Pomagaj, sv. Antonu P. in sv. Tereziji D. J. za rešitev bolezni v glavi.

ZAHVALE

T. T. (Braslovče) se zahvaljuje sv. Tereziji D. J. za dvakrat uslišano prošnjo. — M. T. se zahv. preč. Devici Mariji za zdravje 9letnega sina, ki zopet vidi, dasi ni bilo upanja. Hvala Bogu in M. D. — Ana Žurman se zahv. presv. Srcu J., Mariji Pom., sv. Jožefu, sv. Mali Cvetki ter S. Celini za večkratno polajšanje bolezni in za dušno pomoč. — J. B. v P. se zahvaljuje za dobljeno zdravje svoje hčerke sv. Mali Cvetki, Mariji Pom. na Brezjah; pa tudi za lastno zdravje po treh letih bolezni, ko brez operacije zdravniki niso upali rešitve. — M. Š. v Tomaju se zahv. najsvet. Srcema, sv. Jožefu in sv. Tereziji D. J. za srečno prestano operacijo. —

Družbenica v Trstu se zahv. Brezmadežni in sv. Tereziji D. J., da se je izboljšalo zdravje dveh duhovnih oseb. — Najsv. Srcema se zahv. za dobljeno zdravje Ter. Grčar. — Mar. Zdešar v Ljub. se pri-srčno zahv. presv. Srcu J., čudodelni svetinji in sv. Blažu za ozdravljenje bolezni v grlu.

(Po uredniškem zaključku lista)

V kroniko domače zgodovine se je vrnil slučaj, ki je nadvse žalosten, pretresljiv, grozen. V soboto, 14. febr., se je bliskoma razširila pretresljiva novica, da je častitljivi 71letni duhovnik Fr. Kušar, nadžupnik v Mengšu, postal žrtev roparskega ubijalca. Ta vnebovpijoči, nečloveški, zverinski čin, ki ga glasno in splošno obsoja vsa domovina, predvsem še težko užaljena župnija Mengeš, je za vse tem večji udarec, ker kolikor toliko škoduje dobremu

(Nadaljevanje na 3. strani ovitka.)

Materam

Praznik Marijinega oznanjenja je praznik Marijinega božjega materinstva. Nadangel ji v imenu troedinega Boga ponudi prelepo, pa težko nalogo, biti mati božja; Marija se zamisli v vso globino te skrivnosti, potem pa velikodušno izreče besede: »Glej, dekla sem Gospodova«. Prečista Devica je postala hkrati božja mati. S tem dogodkom je pa sploh vse materinstvo zablestelo v novi, nadzemski luči, ker je v vrsto mater stopila tudi Kraljica devic.

Mati, sladka beseda. Sinu in hčeri se ob tej besedi v tujini orosijo oči. Ob besedi »matí« se tudi kamenito trde besede zločinčevega obraza omehčajo in v njegovih očeh se iz teme prikaže odsev nečesa daljnega, lepega in svetega. Iz koliko src so že prižuboreli slavospevi materi, v vseh jezikih in na vseh krajih zemlje so se že pele in se še pojejo pesmi materi. Pa te pesmi ne bodo nikoli izpete in noben umetnik ne bo mogel prikazati vse lepote materinega srca. Ljudje so izmerili globočine morja, izmerili višine gora; kdo pa bo vse skrivnosti materine ljubezni do dna doumel in razodel?

Naš pisatelj Ivan Cankar je prehodil vsa življenska pota, svetla in temna. Čim bolj je dušno zorel, tem bolj je spoznaval, kaj ima res pravo veljavo in kaj je brez nje. Marsikaj, pred čemer je javnost navdušeno vzklikala, je v njem vzbudilo le pomilovalen posmeh in žgočo besedo, Troje pa mu je ostalo vzvišeno skozi vse življenje: mati, domovina in Bog. V svojih spisih se zopet in zopet vrača k svoji materi, ubogi in nepoznani, srčno ljubeči in svetniško živeči. V zlat okvir je dal materino duhovno podobo in materino srce, njeno ljubezen in njene žrtve, in ga ožaril z vsem bleskom svoje umetnosti.

Kako zna tudi naša narodna pesem opevati mater! Le spomimo se na siroto Jerico, ki ima na vsej božji zemlji en sam

kraj utehe: s travo porasli grob matere. V svojem trpljenju hodi pred ta nizki griček in toži mrtvi materi svoje gorje.

Mati je res kakor sveča, ki gori za druge, dokler ne izgori. Škoda, da se zavemo njene vrednosti ponavadi šele potem, ko dogori za vedno. Kako radi bi poljubili majhno roko materino, uvelo in hrapavo in razpokano od trdega dela za otroke; pa ta roka je že pod hladno rušo! Ne nosimo materi šele na grob cvetja, marveč ji ga poklanjajmo že sedaj, dokler še živi — cvetja srčne ljubezni, priznanja njenih žrtev in hvaležnega vračanja njenih dobrot. V mesecu marcu se po naših šolah obhaja materinski dan. Kako prav je to! Kmetiške in delavske, uradniške in druge matere bi naj kot kraljice naših domov sprejemale izraze hvaležne ljubezni.

Telesno rojstvo in duhovno prerojenje v vzgoji in pouku nam je dala mati; s svojim svetniškim vzgledom je nam svetila v najbolj temnih dneh in nam s svojimi molitvami izprosila blagoslova na življensko pot. Koliko je dala in razdelila, kako malo je pa sama prejela! Njena deklinška ljubezen in radost njenega prvega materinstva, potem se je pa njeno življenje čedalje bolj razvijalo v trpljenje. Vsakdo naj razmišlja o lastni materi in moral bo priznati, kako malo je reva imela od življenja. Mučenica je bila, katero je samo misel na Boga in na srečo otrok bodrila in ji dajala moč.

»Domovine prvi steber si ti, slovenska kmetica, ki spiš navadno na slami in pod raztrgano odejo ter ješ, kar možu in otrokom ostane.« Kdo je zapisal te besede? Dr. Ivan Tavčar, ki je v svojih visokih službah slišal šumeti svilo in je gledal blesk draguljev in biserov. Ubogo trpinko, preprosto mater imenuje prvi steber domovine, saj je vedel, odkod prihaja telesno in dušno zdravje, smisel za nesebično delo in neomahljivo značajnost. Kakor majka Jugovičev, ki je rodila se-

dem sinov — junakov, ki so šli na Kosovo v boj za vero in domovino ter prelili ondi srčno kri — taka je bila in je slovenska mati. Da nam ni ona hranila in branila vere in jezika, bi bilo že zdavnaj po nas.

Verne in svetniške slovenske matere! V raznih narečjih ste govorile in govorite. V različnih skromnih oblekah ste stopale in stopate pred oltar in vas v njih polagajo v ozke rakve. Kolikor vas je bilo in kolikor vas je, vsem vam veljaj naš pri-srčen klic: hvala in slava vam!

Kako dolga je ta njih procesija, ki gre v duhu mimo nas!

Pa glej, ta dolgi spored dobi ob koncu skoro naenkrat čisto drugi videz! Med se-daj živčimi materami jih je še vedno ve-lika večina, o katerih veljajo pesnikove besede:

»Ptica Pelikan je grudi razrila,
v hrano mladičem krvi je prelila.«

Hvala dobremu Bogu, da je velika večina naših mater še poštena in nesebično živi in se žrtvuje za otroke. Vedo, da je mate-rinstvo sveta skrivnost in odgovornosti polna naloga; zavedajo se, da morajo v materinstvu dajati družini, domovini in nebesom novih članov. Poštene matere vedo, da je življenje nekaj svetega in ve-likega, zato ga dajejo vsem otrokom, ka-tere jim je Bog namenil; vedo, da peta božja zapoved »Ne ubijaj!« velja tudi za lastno deco, in sicer tudi ob hipu, ko bi morala začeti bivati.

Toda žal, v vrsti slovenskih mater že vidimo tudi take, ki imajo na čelo vtis-njen Kajnov znak, ker dajejo smrt na-mesto življenja. Otročiče, ki so v duhu prihiteli k njim, se jim neskončno ljubeče oklepali okoli vratu ter jih milo prosili: »Mati, zlata moja mamica, daj mi življe-nje! Daj, da bom začel živeti v tebi in po tebi!« — te otročiče tudi že nekatere slo-venske matere z zločinsko roko in s ka-menom namestu srca pehajo in mečejo nazaj v temo nebivanja. Bog je tako od-ločil, da bi naj one in samo one dale tem od njega zamišljenim bitjem življenje. One pa nečejo, ker ne zaupajo dovolj trdno v božjo dobrotno previdnost, ki jim jih bo

pomagala preživljati, ali pa celo ker bolj ljubijo svojo lepoto in udobnost kot pa otročiče in njih neumrjoče, za večno srečo namenjene duše.

Sinovi velikih narodov se ob tem grehu plaho vprašujejo: »Ali nismo zapi-sani smrti?« Kaj naj reče k temu naš člo-vek, ko nas je še vse neprimerno manj!

Skrbno pazimo, da nikomur ne bomo delali krivice s krivično sodbo! Ves prezir in vse zaničevanje pa onim, ki zločin-sko teptajo svetost zakona! Noben, prav noben izgovor tu ne velja. V pravice Boga, ki je začetnik in gospodar življenja, ka-tero starši le posredujejo, ne sme nikdo posegati. Kakšen odgovor bodo dajale matere, ki morijo otroke, še preden so za-čeli bivati! Bog je zakon postavil in strogo pazi na njegovo svetost in brez-obzirno kaznuje grehe zoper zakon, saj so vnebovpijoči grehi umora zoper naj-nedolžnejša bitja.

Materam, katere se dajo od skrbi za bodočnost zapeljati v ta gréh, pa bi naj zvenelo v ušesih očitajoče vprašanje: Ali bo človek računal, kje se neha božja vse-mogočnost, božja dobrot, božja skrb in božja zvestoba do danih obljub? Kaj se bojite maloverne! Ali ne velja tudi za ma-tere obljuba včlovečenega Boga: »Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pra-vice in vse to se vam bo navrglo.«

*

Materinstvo je svet in odgovoren stan, obstoj in prospeh človeške družbe zavisi od njega. Zato se je pa treba de-kletom dobro pripraviti zanj: pripraviti se z brezmadežno, deviško mladostjo; pri-praviti se s čuvanjem lastnega telesnega zdravja; pripraviti se s poukom o njega svetih nalogah; zlasti pa se pripraviti z molitvami in z njimi ta sveti stan mate-rinstva tudi pozneje vedno spremljati.

Naj nam pouk v domači hiši in v cer-kvi, naj nam Marijine družbe in druga dekliška dobra društva, naj nam krščan-ski ženski listi in vzgojne knjige, vzgojijo mnogo dobrih, svetniško krščanskih in krepostnih mater!

Dr. Fr. Jaklič.

Temelj srečnega družinskega življenja

Na svetu je neizmerno veliko bede in gorja. Milijoni in milijoni tavajo skozi živ-ljenje s črnim obupom v duši, zapuščeni, brezposelni, stradajoči... Človeška druž-ba je hudo bolna, ne le na telesu, tudi na duši. Kje je pač najgloblji vzrok teh ža-

lostnih razmer? Kje je korenina strašne socialne bede in stiske? Zdi se, da je prav za prav le ena velika rana, na kateri krvavi sodobni svet. Ta rana je po-manjkanje krščanskega živ-ljenja. Ljudje zametajo nauke in res-

nice Kristusovega evangelija, milosti in blagoslov krščanstva prezirajo; za to pa se žalostne razmere bolj in bolj poostrujejo. Kreposti beže iz sveta; na njih mesto stopata krivica in hudobija, ž njima pa prihajata beda in poguba. »Dajte nam dobrih ljudi in časi se bodo izboljšali,« je rekel sv. Avguštin. Kako prav je tedaj, da se vsak v svojem stanu trudimo za krščansko popolnost; s tem bomo gradili srečo sebi in vsej človeški družbi.

Veliki boj med vero in nevero, med krščanstvom in novim poganstvom se bojuje in se bo dobojeval v okrilju družine. Brezverski, boгуodtujeni svet dobro ve, da je družina temelj človeške družbe in zaenkrat tudi še močna trdnjava krščanskega življenja. Zato skuša nevera z vso silo uničiti krščanske družine. Iz družin skušajo iztrgati Kristusa in njegovo postavo, da bi tako v vsem svetu strli božjo oblast in zabrisali božje ime ter ustvarili tuzemski raj, ki je seveda le prazen sen njihovih blodnih misli.

Marsikje čujemo, kako so se družine podale sovražnim napadom in odprle vrata brezverstvu in nenravnosti. V tihoto skupnega domačega življenja je zavel poganski duh. Otroci se dvigajo proti staršem, starši zanemarjajo otroke. Nobene skupnosti ni več, nobene ljubezni in zveste vzajemnosti. Strašno žalostno sliko razrušenega družinskega življenja nam nudi uboga Rusija, ki jo je brezboštvo zaslužnjilo in vklenilo. Namesto družinskega občestva je stopila mrzla, brezsrčna državna uprava. Dogajajo se slučajni, da otroci ovajajo lastne starše in jih izročajo v ječo in smrt. Starši pa brezvestno puščajo svoje otroke na cestah in potih, da umirajo v lakoti, nagoti, nesnagi, v grehu... To je »blagoslov«, ki ga prinaša v družine brezbožni svet.

Strah nas je, če pomislimo, da bi utegnile take razmere priti tudi do nas. Že tako je majhen naš rod; če nam zastropijo še naše družine s poganskim, protinaravnim duhom, pa smo zapisani smrti. Saj vemo, da je družina življenska celica narodnega, človeškega organizma; kakor korenina je, ki iz nje raste drevo človeškega življenja. Če je celica, če je korenina močna in zdrava, bo močan ves organizem, močno in bujno bo raslo življensko drevo; če pa so celice zastrupljene, če nagnije korenina drevesa, bo organizem zamrl, drevo usahnilo in strohnelo. Čisto gotovo je: Če propade nravno zdravje naših družin, če izgine iz naših hiš Kristusov duh, bo naše ljudstvo propadlo.

Vendar ne bodimo malodušni. Kakor zoper vse gorje, najdemo tudi zoper družinski razpad čudovito zdravilo v krščanski veri in v božji postavi. Četrta božja zapoved je tisti obrambni nasip, ki je z njim zagradil Bog vrtove človeških družin, da biv njih kakor v blagoslovljeni zemlji poganjale in cvetele vedno nove, zdrave mladike človeškega rodu.

Čudovit blagoslov je združen z vsemi, ki spolnjujejo čerto božjo zapoved. Ta zapoved donša v družine jasnost medsebojnih dolžnosti, ureja med družinskimi člani pravo razmerje; ž njo naše družine stoje in padejo.

V luči te velike socialne zapovedi bom osvetlil nekaj velikih resnic o družinskem življenju. Nagib, da sem si izbral ta predmet, nista v zadnji vrsti oba lepa družinska praznika, ki jih v mesecu marcu obhajamo: praznik sv. Jožefa in Marijino oznanjenje. Prvi je praznik krščanskih očetov, drugi pa dan krščanskih mater.

1. Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji! Tako govori četrta božja zapoved. Ta zapoved je vklesana od nevidne božje roke slehernemu človeku v srce.

a) Otrok dolguje svojim staršem pred vsem globoko, iskreno spoštovanje. Otrokovo srce in njegova pamet morata biti vsa prežeta od velike misli, da so mu starši za Bogom najvišje in najbližje osebe na zemlji. Videti mora v svojih starših početnike svojega življenja, od Boga mu postavljene rednike in vzgojitelje, namestnike vsedobrega Boga, ki od njega izhaja vse človeštvo. Od Boga imajo starši svoje dostojanstvo, od Boga jim je dana očetovska in materinska oblast. In naj se tudi zgodi, da starši včasih pozabljajo na svoje vzvišene naloge, naj bo njih značaj pomanjkljiv, naj bo njihov zgled slab — oče in mati sta; otrok vsled tega dolžnega spoštovanja ni odvezan. Saj v četrti zapovedi ni rečeno: Spoštuj dobrega očeta, dobro mater..., marveč na splošno govori: Spoštuj očeta in mater! Odtod ostre besede sv. pisma nevrednim otrokom: »Proklet bodi, kdor svojega očeta in svoje matere ne spoštuje, in vse ljudstvo naj kliče: Amen! Tako naj se zgodi!« (5 Moz. 27, 16.) V knjigi pregovorov pa je zapisano: »Okoli svojega očeta zasramuje in na svojo mater zaničljivo zre, naj krokarji izklju-

jejo in mladi orli naj je požro.« (Preg. 30, 17.)

b) Z golim spoštovanjem pa otrok svojim dolžnostim do staršev še ne zadosti. Četrta božja zapoved nalaga otrokom tudi dolžnost ljubezni. Ljubezen do staršev je otroškemu srcu nekaj naravnega in so res kakor izrodi tisti otroci, ki te ljubezni nimajo. Saj so starši otrokom za Bogom največji dobrotniki. Očetove žrtve, materine muke in skrbi kličejo otroku, naj jim vrača ljubezen za ljubezen. Vsega kapitala žrtevpolne ljubezni in skrbi otrok staršem itak nikdar poplačati ne more; naj jim vrača vsaj obresti te ljubezni z iskreno ljubeznijo in vdanostjo. In zopet bodi poudarjeno: Tudi če bi se starši pregrešili nad otrokom z nebriznostjo, vendar naj v otroškem srcu ne bo sovraštva in mrznje. Usmiljena ljubezen in odpusčenje ter blagohotna pomoč naj bosta otrokom povračilo.

c) Zraven spoštovanja in ljubezni stopa tretja otrokova dolžnost: p o k o r š č i n a. Starši so v družini božja oblast. Njim se mora vkloniti otrok z zadevah vzgoje in domačega družinskega življenja. V izbiri poklica je seveda otrok svoboden, vendar mu narekujeta previdnost in ljubezen, da se v važnih odločitvah svojega življenja posvetuje tudi s starši in uvažuje njih upravičene želje. Dolžnost pokorščine preneha, ko sin za stalno zapusti družinsko skupnost in si ustanovi lastno mesto v človeški družbi. Spoštovanje in ljubezen pa dolguje otrok svojim staršem vse dni svojega življenja; to dvoje ne sme nehati niti ob grobu, ki je zakril očetovo in materino srce.

To je temelj, ki ga postavlja četrta božja zapoved, ko čudovito lepo urejuje razmerje otrok do staršev. Kjer se otroci po teh načelih ravnaajo, tam je v družinah sreča in zadovoljnost doma.

2. Četrta božja zapoved pa vsebuje tudi dolžnosti staršev do otrok. Katere poglobitve dolžnosti jim nalaga?

a) Starši naj svoje otroke pristrčno ljubijo. Ze narava sama polaga staršem to ljubezen v srce. Razmerje med starši in otroki je in mora biti nadvse tesno in pristrčno. Ljubezen dolgujejo starši svojim otrokom od tistega trenutka dalje, ko začne malo otroško srce utripati pod materinem srcem.

Dolžnost ljubezni prepoveduje staršem vse, kar bi moglo otrokom kakorkoli škodovati na telesu ali na duši. Tudi če otroci starše žaloste, naj vendar očetovo in materino srce otroka nikdar ne zavrže.

Ob vseh slabostih, ob vseh pregrehah, ki jih otrok zagreši, naj mu bo srce staršev vendar še usmiljeno in naklonjeno. Tako kliče staršem četrta božja zapoved.

b) Prava ljubezen staršev do otrok se izkaže v skrbi za vzgojo. Dolžnost staršev je, da skrbje za telesno življenje in časno srečo svojih otrok. Ta dolžnost se ne začne šele z otrokovim rojstvom, marveč veže starše od onega trenutka, ko je otrok spočet. Vsako dejanje staršev, ki krivično ogroža otrokovo življenje, je velika hudobija v božjih očeh. Vnebovpijoč greh je, ako starši brezvestno uničijo mlado življenje, še preden je zagledalo luč sveta. Ko se otrok rodi, mu morajo starši skrbeti za primerno prehrano in za vse drugo, kar je potrebno za ohranitev njegovega življenja. Ta skrb veže starše tako dolgo, dokler si otroci sami ne pomagajo; pa še potem naj starši ne pozabijo nanje; tudi ko so že odšli od družinskega občestva, naj jim bo sreča in blagostanje otrok še pri srcu.

c) Roko v roki s telesno vzgojo naj gre dušna vzgoja. Da bodo mogli otroci stanu primerno živeti in se tako prebiti skozi življenje, potrebujejo duševne izobrazbe. Starši so dolžni, da jim pot do primerne izobrazbe olajšajo in ne zapirajo. Starši bodo preskrbeli, da se otroci oprijejo kakega dovoljenega, primernega poklica, ki zanj čutijo veselje in zmožnost. Seveda bi šla skrb staršev predaleč, če bi hoteli otroku kak poklic vsiliti. To je greh zoper človekovo svobodo in rodi navadno prav slabe sadove.

Ko govorimo o duševni vzgoji otrok, ne smemo pozabiti, da mora biti tu na prvem mestu versko-nravna vzgoja. Najvišji namen človekov na zemlji je, da živi po božji volji in se tako zveliča. Zato se dobri starši potrudijo, da nudijo otrokom res vso versko-nravno vzgojo, ki človeka oplemeniti, in ga vodi k Bogu. Naj bi starši za otroke drugače še tako poskrbeli, če jih niso vzgojili za Boga, so zamenarili svojo prvo in najvišjo dolžnost: njih vzgojno delo ne bo prineslo trajnega blagoslova in sreče. Da starši utrdijo v otroških dušah božji strah, ki je začetek modrosti, jih morajo stalno varovati zapeljevanja, predvsem pa jih morajo z besedo in zgledom vzgojiti za krščansko življenje. Bodimo prepričani, da srečno življenje uspeva le v zemlji globoke vere in pobožnosti. Versko-nravna vzgoja otrok je najlepša in najbogatejša dota, ki jo morejo starši svojim otrokom zapustiti.

*

Če pregledamo vsa ta načela, ki jih postavlja četrta božja zapoved za družinsko življenje, moramo priznati, da je ta velika zapoved v resnici najtrdnjši temelj družinske sreče. Blagor družinam, ki spoštujejo četrto zapoved. Sam Bog živi v njih sredi in vse družinske člane vodi in blagoslavlja. Na čelu take družine je oče, kakor je Kristus glava svoje Cerkve. Ob očetovi strani stoji družinska mati, polna ljubeče skrbi za moža in za otroke, polna ene same velike želje: da bi vso družino osrečila in zveličala. Ob očetu in materi rastejo otroci v spoštovanju do staršev —

božjih namestnikov, v iskreni ljubezni in vdani pokorščini. Tudi posli so v taki družini kot družinski člani, zvesti in skrbni, pa tudi ljubljani in preskrbljeni. Vez ljubezni družijo vse družinske člane v prelepo družinsko skupnost, da so res vsi za enega, eden za vse.

Molimo za naše družine, da bi v njih vladal božji duh, da bi bila v njih četrta zapoved vselej uvaževana in spoštovana. Le tako bodo družine srečne, le tako se bodo ubranile viharjem, ki prihajajo.

Alojzij Košmerlj.

O Marija, moje solnce

*O Marija, moje solnce,
moja radost in pomlad,
vir si moje čiste sreče,
zarja upanja in nad.
Morje si ljubezni svete,
večnih biserov oltar,
Mati večne si Besede,
najkrasnejša božja stvar.*

*Dela, spevi, žrtve moje
tebe, Mati, naj slavé,
duša večno naj ti poje,
záte bije naj srcé.
V morje naj ljubezni tvoje
svojo dušo potopim,
sprejmi na srce me svoje,
večno naj s teboj živim!*

Gregor Mali.

Prva veroučiteljica

Med vzgojnimi nalogami, ki jih zahteva materinji poklic, je za razvoj duševnega življenja otrokovega dostikrat najodločilnejša ona nežna skrb, ki z njo dobra mati začne uvajati otročiča v verstveno življenje. Verni in pobožni materi ni treba šele dokazovati, da se mora verska vzgoja začeti že v zgodnji mladosti; prav dobro se zaveda, da je od Boga določena kot prva veroučiteljica svojih otrok. Ali niso to ure globoke materinje sreče, ko začne svojemu otročičku sklepati rokiče, pomagati križek delati, ko začne otrok slovkovati in žužljati besedice očenaševe.

Jedro verske vzgoje je brez dvoma molitev. Redna molitev bodi otrokom že v nežnih letih notranja potreba. Poudarjamo pa takoj: otrok naj se uči ne le moliti, marveč prav in dobro moliti. Tu se pa začne hkrati tudi vzgojna težava. Vzgoja za dobro molitev je — rekli bi — umetnost, ki se vsaki materi ne posreči. V sledečem hočem navesti nekaj nasvetov prav v tem oziru.

Da bo otrok dobro, kolikor možno pobožno molil, naj se uvažuje tole dvoje: Njegova molitev bodi kratka in umevana (t. j. ve naj, kaj moli). Če bi mu nakladali preveč molitve, bi mu bilo muč-

no in počasi bi postal do molitve odvraten. Enako neprijetnost čuti otrok, če bi mu pokladala mati na jezik molitve, ki jih prav nič ne razume. Razumna mati bo torej gledala, da bodo molitve, ki jih z otročičem skupno opravlja, res precej kratke in otroške. Predvsem pa bo skrbna mati otroka pred molitvijo opozorila, da se bo z Bogom pogovarjal: »Zdaj greva pa molit, pa naju bo ljubi Bog poslušal; tvoj angel varih je poleg tebe; njemu se boš tudi priporočil.«

Za jutranjo in večerno molitev bo za začetek zadostovalo, če se otrok Bogu priporoči z »Jutranjo in večerno pesmico«, kakršno ima »Krščanski nauk za prvence« str. 94 in 95; dostavi se še »K angelu varuhu« (tudi str. 94). Polagoma se doda tudi »Očenaš« in »Zdravamarija«.

Očenaša seveda otrok v celem obsegu izpočetka ne more umeti; kljub temu naj to najlepšo molitev zaradi častitljivosti in velikega pomena kmalu zna vsak otrok. Glavno vsebino bo modra mati mogla že kmalu razjasniti in razložiti, kadar prilika nanese. — Če se n. pr. Peterček in Jakec skavsata, jih mati posvari. Jakec se izgovarja: »Saj je Peterček začel.« Mati: »To-

rej je Peterček tvoj dolžnik; ti pa odpusti! Ali veš, kako moliš v 'očenašu': Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom!»

Podobno se porabi primerna okoliščina, da mati razloži tudi druge prošnje v 'očenašu'.

Ko pride revež v hišo, odreže mati kos kruha, pa veli, naj ga otročiček nese prosjaku. Nato mu pa lahko pojasni četrto prošnjo očenaševo.

Tako bodo postale prošnje v 'očenašu' res molitev in ne bodo le brezsmiselno blebetanje.

Glavno pa, kar smo hoteli povedati, je prošnja in opozorilo: Zavedaj se vsaka mati, kako zelo važen poklic ti je naložil nebeški Oče, ko te je pozval v zakon in ti je zaupal otročiče, da jim nudiš prvo molitveno vzgojo. Od te molitvene odgoje je morda zavisna vsa otrokova sreča in ves potek življenja.

Najlepši

*Razgrnil je Stvarnik
modrosti zaveso,
odklenil ljubezni
je večne zaklad,
okrasil z modrostjo
je tebe, Marija,
prižgal nam po tebi
življenja pomlad.*

*O večne modrosti
skrivnostna cvetica.
ti božje ljubezni
prekrasni oltar,
poslanci nebeški
te z nami slavijo,
ker ti, o Marija,
najlepša si stvar.*

*Poslušaj, Marija,
otroke nesrečne,
ki v solzni dolini
teži jih gorjé,
vsa pota življenja
jim trnje ovija,
Brezmadežna, prosi
goreče za njé.*

Gregor Mali.

Baraga, slovenski svetnik

»Baraga je bil svetnik. Vse moramo storiti, kar je v naši moči, da ga bo tudi sv. Cerkev prištela v vrsto svetnikov!« Ta klic se je ponavljal ob Baragovem jubileju minulega leta zlasti med našimi slovenskimi rojaki v Ameriki.

Celo lansko leto so slovenski frančiškani v Ameriki razvijali prav živahno agitacijo, da bi se delo za beatifikacijo škofa Barage bolj razvilo in uredilo. Vrhunec akcije je bilo vseslovensko romanje ameriških Slovencev v Marquette, na grob škofa — misijonarja. Tam je po slovesni škofovi maši stopil pred marquetteškega škofa Nussbauma naš rojak, duhovnik dr. Režek, in mu podal z nekako deset tisoč podpisov opremljeno prošnjo, ki naj bi jo izročil sveti stolici v Rimu, da imenuje posebno komisijo, ki bi začela delo za beatifikacijo Barage.

Da bi pa v Ameriki ta akcija ne zaspala, so si ustanovili ameriški Slovenci vprav na dan stoletnice Baragovega prihoda v Ameriko, namreč 31. decembra, posebno Baragovo zvezo. V decemberski številki lista »Ave Maria« pa poziva urednik p. Hugo Bren tudi nas Slovence v domovini, naj se jim pridružimo, saj je Baraga deloval nekoliko let kot kaplan v Kranju in Metliki.

Mi bi radi tudi škofa Slomška dvignili do časti oltarjev. Toda tu bo delo težje. Težava je v tem: Slomšek je veliko pisal. Treba

bo vse knjige prevesti na latinščino, da jih komisija v Rimu preišče. Zato bomo težko spravili skupaj vse velike vsote, ki so potrebne za kritje teh komisij in tega raziskovanja.

Friderik Baraga pa ni samo naš, ni samo sin slovenskih staršev, temveč je tudi blagovestnik bogatega in velikega ameriškega naroda, in ustanovnik ter prvi škof ameriške škofije v Marquette. Zato lahko upamo, da bodo v veliki večini ves potrebni denar spravili skupaj bogati ameriški katoličani; in teh je nad 23 milijonov. Vendar je pa nujno potrebno tudi naše sodelovanje. Kako pa naj pomagamo?

1. Moliti moramo. V pojasnilo najprej tole: Svetost doseže, kdor umrje v stanu posvečujoče milosti. Bog ga poveliča prej ali slej v nebesih. Mi na zemlji pač ne moremo k njegovim časti in blaženosti ničesar več dodati, četudi ga častimo kot svetnika. Bog pa posamezne izmed teh svojih ljubljencev, zlasti take, ki so se na zemlji odlikovali v krepostih, ovenča tudi med svetom s svetniško častjo, kar izpričuje s tem, da izvrši po njih čudežna dela. To pa stori predvsem samo radi ljudi, na našo korist. Morda potrebuje ves svet ali pa en narod, posebnega vzornika, izrednega priprošnjika v stiskah in nadlogah. Včasih pa morda potrebuje ves svet, ali en narod v svojih zablodah, zmotah in v grehotah novo zvezdo vodnico, ki naj kaže pravo pot, pot nazaj k resnici, nazaj k Bogu.

Da tudi mi Slovenci živo potrebujemo novega, posebnega priprošnjika pri Bogu, take nove zvezde vodnice, kdo bi tega ne uvidel? Zato, naša dolžnost, da se s posebnim zaupanjem in gorečnostjo obrnemo k Bogu, da v goreči molitvi prosimo, naj nam podari lastnega svetnika: Baražo! Misijonske družbe naj bi ustanovile posebne molitve v ta namen in jo razširile po vsej Sloveniji. Ves narod mora klicati proti nebu: »O Bog, daj nam svetnika Baražo!«

2. Domovina naj se zaveda, da je škof Baraža sveto živel in umrl v sluhu svetosti. Ves narod mora biti prepričan, da je Baraža res svetnik; kot takega naj ga začne častiti in ga klicati na pomoč v vseh dušnih in telesnih stiskah in nadlogah. Pomoč sv. Cerkvi za proglašenje svetnika mora priti iz ljudskega češčenja. »Vox populi, vox Dei« — »glas ljudstva, božji glas.« Mislimo na najnovejšo svetnico sv. Terezijo Det. J. Svet jo je v nekoliko letih začel goreče častiti in na pomoč klicati. Bog jo je poveljčal s čudeži in v kratkem je bila prileteta med blažene in med svetnike.

Tako mora postati Baraža v Ameriki in tudi tu doma narodni svetnik. Družba sv. Mohorja, ki bo izdala letos knjigo o njegovem življenju, naj bi poskrbela tudi za primerno sliko Baražovo, ki naj bi krasila steno vsake slovenske hiše. Vsi ga začnimo častiti in se

mu v stiskah priporočati, Zaupajmo, da bo dobrotljivi Bog naše molitve uslišal in poveljčal tudi Baražo s čudežnimi uslišanji naših prošnja, in Baraža bo svetnik.

3. Kakor ameriški Slovenci, tako moramo tudi mi tu doma zbrati kolikor največ podpisov na prošnji, ki jo moramo izročiti ljubljanski cerkveni oblasti, da jo pošlje v Rim. Sveta stolica bi ustanovila nato, če bo uvaževala prošnjo ameriških Slovencev in prošnjo Slovencev tu doma, posebno komisijo, ki bo začela s svetniško preiskavo.

4. Začeti pa moramo zbirati tudi denar za kritje stroškov. Kakor zgoraj omenjeno, bo to predvsem naloga bogate Amerike. Vendar pa moramo tudi mi storiti vsaj kolikor moremo.

5. Poseben odbor naj bi se sestavil iz zmožnih in vnetih oseb obojega spola. Ameriški Slovenci so si ustanovili svojo Baražovo zvezo, o kateri upamo, da bo krepko vršila svojo nalogo. Ta naš odbor naj bi se združil z delovanjem ameriške zveze.

Slovenci, ali se bomo dali navdušiti za to veliko delo? Ali se ga bomo hoteli lotiti z vso resnobo, vztrajnostjo in požrtvovalnostjo!

Škof Baraža! Trdno smo prepričani, da gledaš iz nebes z veseljem na našo namero. Pomagaj nam pri tem delu s svojo priprošnjo!

P. Kazimir Zakrajšek OFM.

Nadpastirski znaki ter njih pomen

Težka bremena slone na plečih vsem, ki imajo odgovornostne službe. Med te spadajo predvsem škofje, nadpastirji katoliške Cerkve. Škof mora prenašati slabosti nešteti svojih ovčic; da, podpirati mora večkrat celo podrejene mu pastirje, če pešajo, namesto da bi mu pomagali. Zato pa je tudi najbolj značilen pri škofovskem posvečenju obred, ko poveznejo ob koncu litanij vseh svetnikov odprto evangelijsko knjigo novoizvoljenemu škofu na tilnik. Sila zanimivi in pomenljivi so obredi, ki z njimi dobi novi škof cerkveno oblast in poslanstvo. Omenjamo samo nekaj glavnih točk. Med slovesnim petjem predglasja kliče posvečevalec Sv. Duha na pomoč. Sv. Duh naj s svojimi milostmi pomaga novoizvoljenemu pri njegovi težki nalogi, naj ga krepi, bodri, razsvetljuje in vodi, da bo vedno kot skrben oče svoje verne učil in bodril, da bo kot učitelj oznanjal in branil resnico, kot sodnik širil nedolžnost, kot poglavar odvrčal razdore ter ohranjeval mir, da bo z eno besedo mož, odločen in svet, moder in skrben. Ljubil bo resnico in pravico.

V oporo ter obenem kot znak njegove oblasti izroči zato škof-posvečevalec novemu škofu pastirsko palico. Ta ga opominja, naj vodi in brani izročeno mu čredo, naj kaznuje svoje glave, neubogljive ovce.

Svojo nevesto, sv. Cerkev, kateri je varovati v sveti ljubezni, ohranjati jo mora do konca dni brez madeža. Prstan, ki ga natakne sedaj škof-posvečevalec novoizvoljencu na desno roko, mu bodi znak in opomin neomajne zvestobe. S svojo škofijo je zezan, njej mora ohraniti zvestobo kljub vsem težočam tudi tedaj, ko mu groze nevarnosti, ko neuspehi krhajo njegov pogum. Le tako se bo izkazal kot pravi, skrbni ter ljubezni polni ženin.

Končno sname škof-posvečevalec novemu škofu raz tilnika evangelijsko knjigo ter mu jo poda z besedami: »Vzemi evangelij ter pojdi in pridiguj čredi, ki ti je izročena.« Škof je prvi ter glavni pastir v celi škofiji. On ima kot prvi vso učeniško in duhovniško pravico, njemu predvsem gre naloga, da po-

dučuje ljudstvo božje ter mu deli kot dober družinski oče v sv. zakramentih dušno hrano, milost božjo. Zato pa potrebujejo navadni duhovniki, škofovi pomočniki, njegovega dovoljenja in povelja, da smejo izvrševati pastirsko službo.

Ob koncu sv. maše, med katero se je izvršilo posvečenje, ko je novi škof prejel iz posvečevalčevih rok sv. obhajilo, mu ta dene na glavo mitro (škofovo kapo) »čelado«, z željo, naj novi škof s pogumom čilega vojščaka brani resnice svete vere in razodetje božje stare in nove zaveze. (To izražata dve konici škofovske mitre.) Slednjič dobi posvečeni škof še rokavice, da »more ohraniti — kot se velikemu duhovnu spodobi — neomadeževane svoje roke«, ko bo moral priti tolikokrat v dotiko s krivičnim svetom.

Tako je bil pred petindvajsetimi leti na praznik Marijinega oznanjenja posvečen tudi

sedanji goriški knezonadškof dr. Fr. B. Sedej. Nihče ni tedaj slutil, slavljenec gotovo najmanj, kako težko breme si je naprtil. Grozote svetovne vojne, ki je več kot 30 mesecev divjala v njegovi škofiji, so težo tega bremena še povečale. Kaj čuda tedaj, če si je zvesti sin planin premnogokrat zaželel nazaj v svojo tiho, domačo grapo ob vznožju zelenega Porezna! Toda ostal je! Ni zapustil svoje neveste — škofije. Ohranil ji je zvestobo, spoštovan in ljubljen od dobrih vernikov in duhovnikov vseh narodnosti.

Pod Marijinim varstvom je nastopil nadškof dr. Fr. Sedej svojo težko službo. Pri njej je iskal pomoči v neštetih bridkih urah. Če je le mogel je poromal k Marijinemu svetišču vrh Svete gore. Marija mu je pomagala v vseh dolgih 25 letih. Naj ga ohrani še mnoga leta!

P. Mihael Mlekuž OSB.

Nazaj k materi sv. Cerkvi

Bog hodi tiho in neopazno tudi za učenjaki na njihovih učenih potih in jih skrivnostno kliče od zmote k resnici. Tako je klical in priklical dr. Hugona Lämmerja (izg. Lemerja), profesorja cerkvene zgodovine na vseučilišču v Berlinu. Bil je luteran. Leta 1856 je bila od vseučilišča za nagrado razpisana razprava: »Opis katoliške vere, kakor se kaže v katoliški opovržbi augsburške veroizpovedi.«

Tudi dr. Lämmer se je lotil tega vprašanja in je seveda moral v to svrhu temeljito preštudirati vse dokaze katoliških učenjakov, ki so z njimi branili resničnost katoliške vere in zmote protestantizma. Preštudiral je okoli 70 spisov iz one dobe. Tako se je poglobljeje seznanil s katoliško vero. — Sam pravi, da jih je prebiral s solzami v očeh in med velikimi dušnimi boji. »Hotel sem se boriti proti katoliškim dokazom, a bil sem premağan.« Pa vkljub temu se ni hotel podati. »Manjkalo mi je ponižnosti, ki je potrebna, da more milost učinkovati. Vedno in vedno je silil v meni na površje učenjaški napuh in zahteval svoj napačni prav.« Tako je zapisal.

Vkljub vsemu temu je moral Lämmer priznati, da so početniki verskega razdora pogosto napačno, krivično in enostransko obsojali katoličane; da pa so bili katoličani vrlo izobraženi, samo da protestanti njihovih naukov pogosto niso prav razumeli ali pa jih niso hoteli prav razumeti. Napisal je o tem veliko delo in dobil od

vseučilišča nagrado s pripombo, da je bil profesor do katoličanstva »preveč pravičen«.

Zopet se je potopil v drugo zgodovinsko vprašanje, namreč o papežu Nikolaji I. (vladal od l. 858 do 867) in o bizantinski državni cerkvi one dobe. To proučevanje ga je privedlo zopet bližje resnici, da je katol. Cerkev edino prava Kristusova cerkev. Pa še se ni mogel popolnoma vdati, da bi bilo papeštvo božja ustanova in papež vidni namestnik Kristusa, ki je nevidni poglavar svete Cerkve. V teh bojih proti umskim dokazom piše sam: »Potom molitve, ne pa potom učnega raziskovanja sem imel končno dosti do popolne jasnosti in resnice ter tako do miru, ki ga svet ne more dati.« To je jasen dokaz, da vera ni samo stvar razuma, ampak dar milosti, ki si ga je treba izprositi s ponižno molitvijo. Lahko je razum popolnoma prepričan o resničnosti vere, pa vkljub temu človek ne bo veroval, dokler ga milost ne ukloni.

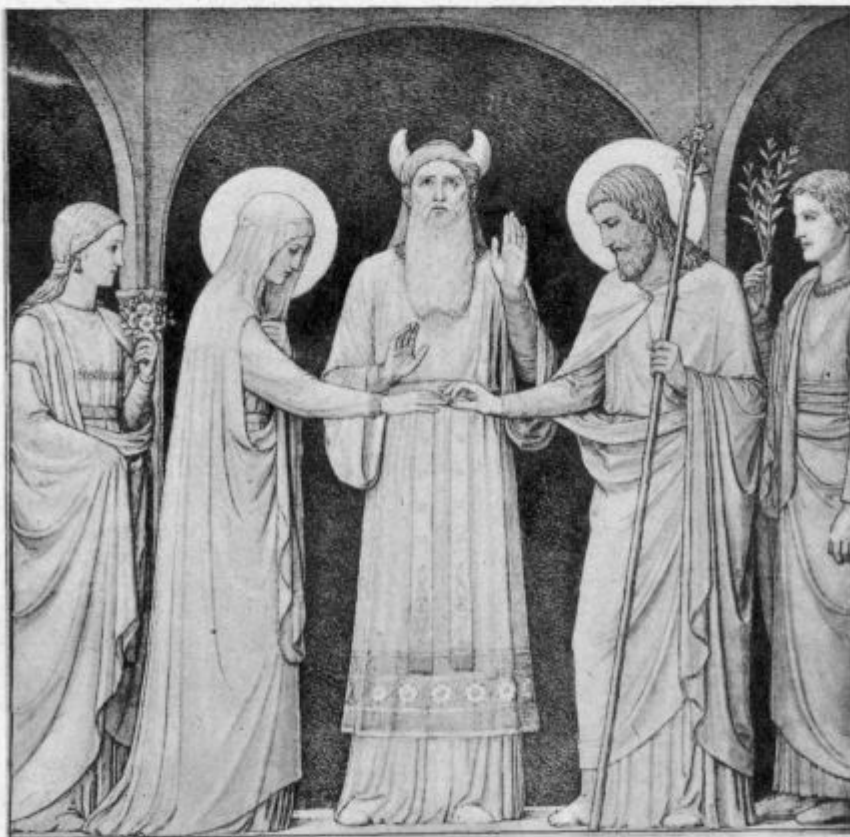
Proučeval je tudi novejšo katoliške knjige in tako mu je prišla v roke tudi knjiga prof. Albana Stolza »Neskončni pozdrav«, kjer pisatelj lepo razlaga »Zdrava Marijo« ter krasno piše o češčenju Matere božje. — Ta knjiga je bila za Lämmerja odločilna.

Pri svojem iskanju resnice se je poslužil tudi recepta, ki ga daje Alban Stolz v tej svoji knjigi. Na nekem mestu svetuje namreč, naj bi vendar protestant, ki si

resno prizadeva za versko resnico, za poskušnjo vsak dan izmolil eno Zdrava Marijo na čast Materi božji, da mu pomaga priti do jasnosti. Protestanti ne časte Mater božje, toda Lämmer si je v svoji pošteni misli tako-le: »Zakaj ne bi preblazene Device pozdravljal z besedami, s katerimi jo je pozdravil sam angel? Kar ni bilo poniževalno zanj, tudi zame ne more biti. Zakaj ne bi z Njo govoril na

njeno. Na kolenih pred razpelom v svojem samotnem stanovanju sem med molitvijo in solzami izvojeval vse notranje boje. Molitev mi je razpršila vse pomisleke. In ko sem pozneje potrkal za sprejem na vrata Cerkve, sem mogel z vso gotovostjo vsem njenim verskim resnicam pritrčiti z 'da' in 'Amen'!«

Na znanstvenem potovanju po južni Nemčiji in Italiji se je dr. Lämmer sezna-

Beuronska umetnost

Marijina zaroka

način, ki se ni zdel nikaka nespamet toliko svetim in prosvetljenim cerkvenim učenikom?« Kar je spoznal za pravo in pametno, je tudi izvršil in zaupno klical dan na dan Zdrava Marijo, da bi se dokopal do popolne resnice in da bi spoznal, kaj mu je storiti.

In uspeh ni izostal. Pa poslušajmo, kaj nam pove sam: »Sedaj sem razumel smisel lepih molitev 'Spomni se' in 'Pod Tvoje varstvo', 'Zdrava Marija'. Začel sem deviško Mater božjo, milosti polno, proslavljati z angelskim pozdravom in klicati Njeno pomoč za popolno razsvetljenje in povratek v 'skupni hlev'. Želo učenjaške domišljavosti je bilo polagoma odstra-

nil tudi s praktičnim katoliškim življenjem. Po svojem povratku s potovanja je dne 21. novembra 1858 prestopil v Katoliško Cerkev.

Kmalu potem je pisal ermelandskemu škofu, kako je po temeljitem znanstvenem proučevanju spoznal, da je bila reformacija v 16. stoletju samo deformacija prave Kristusove Cerkve, (t. j. s tem, ko so hoteli luterani vero izboljšati, so jo v resnici samo pokvarili) in kako so reformatorji resnice katoliške vere najprej zlobno popačili ter se potem proti tem spakam ogorčeno bojevali. Pisal je dalje, kako je dognal, da niso imeli reformatorji niti pravice niti dolžnosti brez papeža in ško-

Nicolo Alunno

Angel Gabriel je bil od Boga poslan v galilejsko mesto, ki se imenuje Nazaret, k devici, zaročeni možu, ki mu je bilo ime Jožef, iz hiše Davidove, in devici je bilo ime Marija. Ko je prišel angel k njej, je rekel: „Zdrava, milosti polna, Gospod je s teboj, blagoslavljena ti med ženami!“

fov Cerkve izboljševati, in da izvira vsa verska razrvanost pri protestantih vprav od tod, ker nimajo nezmotljivega cerkvenega učenštva. Na podlagi vseh teh znanstvenih ugotovitev in podpiran od milosti božje, ki mu jo je izprosila prebl. Devica Marija, ni mogel drugače, kakor da se je vrnil v sveto katol. Cerkev. »Šele zdaj« — pravi — »se je naselil pravi mir v moje srce, mir, ki ga mi svet dati, pa tudi uropati ne more vkljub vsemu sovraštvu in vsem napadom, ki utegnejo priti name.«

Dr. Lämmer je postal duhovnik in je potem deloval kot profesor cerkvene zgodovine in dogmatike v Braunsbergu in v Breslavi v Šleziji.

Njegovo spreobrnjenje je jasen dokaz, da veda ne nasprotuje veri, ampak le potrjuje njeno resničnost. Je dalje dokaz, da je prebl. Devica Marija srednica in delivka vseh milosti. Po vsej pravici se torej zaupno obračajmo nanjo v vseh svojih stiskah in bridkostih.

M. Stular.

Roža skrivnostna

Marijino rojstvo.

Kakor že omenjeno, sodijo poznavalci življenja Matere božje, da je bila Marija rojena okoli leta 22. pred Kristusom. 8. septembra praznujemo njen rojstni dan.

Joachim in Ana sta pač z velikim veseljem pozdravila rojstvo svojega deteta, ki sta dolgo po njem hrepenela. V velikem mestu Jeruzalemu, kjer sta najbrž živela, se rojstvo novega člana preproste in skromne družine ni moglo dosti opaziti. Pač so gotovo bili opozorjeni na rojstvo Joahimove hčerke bližnji sorodniki in pa znanci družine, ki so prišli izrazit svoje veselje in staršem čestitat.

Marijino ime.

Po judovskem običaju se je vršila določitev otrokovega imena z neko slovesnostjo nekaj dni po rojstvu. Spomnimo se le na dogodke o priliki rojstva Janeza Krstnika. Verjetno je seveda, da bi bilo zanimanje družine in sorodstva večje, če bi bil rojen sin, zlasti prvorojenec. Dečki so dobili ime osmi dan po rojstvu, ko se je izvršil obred obrezovanja. Deklice so dobivale ime petnajsti dan po rojstvu.

V svetem pismu bremo ponovno, da je Bog spremenil imena oseb, katere je poklical, da izvrše važne naloge v njegovem

načrtu, ali pa celo, da je ime že pred rojstvom določil. Vnaprej je bilo n. pr. določeno ime Jezusovo in Janeza Krstnika; ime je Bog spremenil Abrahamu in Sari v stari zavezi, Petru v novi. Ta imena, ki so bila dana po božji naredbi, so imela

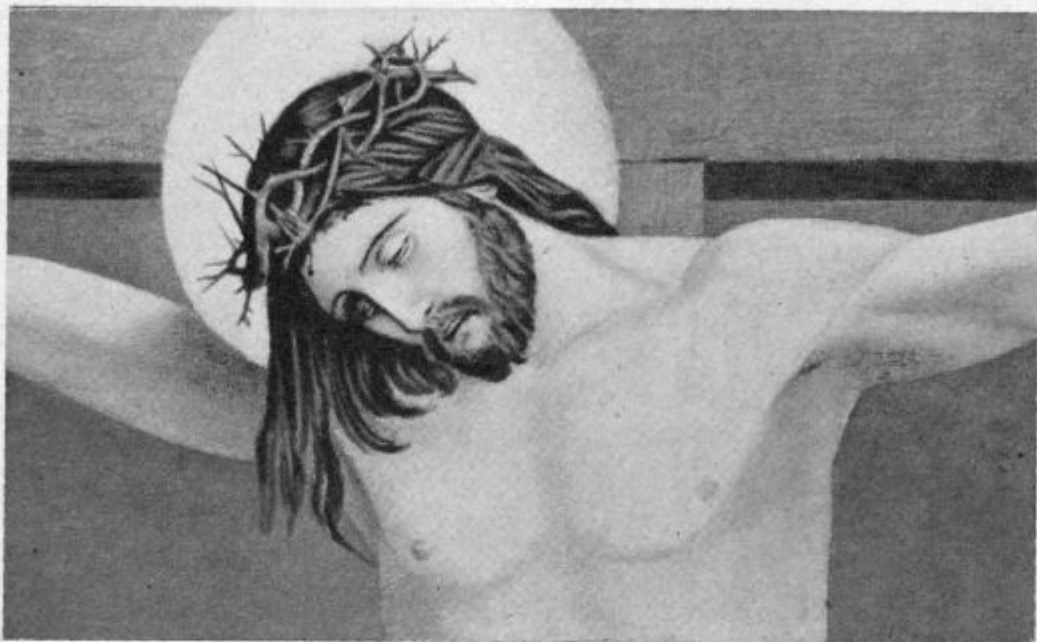
Ittenbach

Najboljša Mati

vedno svoj poseben, globok, nalogi do-
 tične osebe primeren pomen. Spomnimo
 se le na najbolj znani primer iz nove za-
 veze, ko je Jezus spremenil ime apostolu
 Petru, ki se je imenoval prej Simon. Peter,
 v judovskem jeziku Kefa, pomeni isto kot
 v slovenskem jeziku »skala«. S tem je
 hotel Jezus označiti, da bo Peter temelj
 Cerkve.

Ker je Marija poleg Jezusa pri na-
 šem odrešenju sodelovala bolj kot kdor-

Judom po jeziku sorodni in sosedje po do-
 movini. Tako je nastalo silno veliko razlag
 Marijinega imena. Neki nemški učenjak*
 jih je naštel 67. Od teh jih je mnogo oči-
 vidno napačnih, mnogo je pa takih, da so
 si slične in v drugi obliki isto povedo. Ako
 vse druge razlage zavržemo, nam osta-
 nejo kot najbolj verjetne in najbolj upra-
 vičene te: Marija pomeni: Gospa; Mo-
 gočna; Krasna; Razsvetlje-
 valka; Lepa; Vonj mire. Nego-

Beato, 1884 umetnost

Križana ljubezen

koli, moremo sklepati, da je Bog tudi za-
 njo na ta ali oni način določil značilno
 ime.

Ime »Marija« med Judi v onem
 času ni bilo niti novo niti redko. Že Moj-
 zesova sestra se je imenovala Mirijam,
 kar so mogoče že takrat izgovarjali tudi
 Marijam in pozneje Marija. Evangeliji nam
 imenujejo poleg Jezusove matere še več
 žena z imenom Marija: Marija, sestra
 Martina, Marija Magdalena, Marija Kleo-
 fova. Najbolje bi bilo, če bi mogli dognati,
 kako so si Marijino ime Judje sami raz-
 lagali. Toda to je neznano. Zato so sku-
 šali uganiti pomen Marijinega imena tako,
 da so iskali podobnih besedi razen v ju-
 dovskem še v egiptovskem in sirskega je-
 ziku; v egiptovskem zato, ker so Judje
 dolgo časa bivali v Egiptu. Kakor znano,
 se ljudje radi oprimejo imen naroda, ki
 med njim žive. Sirskega izvora bi pa mo-
 glo biti Marijino ime zato, ker so bili Sirci

tovo je seveda še vedno, kateri pomen
 izmed navedenih je res pravi. Vsaka raz-
 laga ima tehtne razloge zase. Prav za
 prav je čudovito le to, da vsaka
 izmed njih Mariji tudi pristoja.

Marijina mlada leta.

Ni dvoma, da je prebila Marija leta
 najnežnejše mladosti pri starših. Morala
 je gotovo imeti v njih izvrstna vzgojitelja,
 ker Bog Matere svojega Sina ni mogel
 dati v roke ljudem, ki bi otroka pridili in
 slabo vzgajali. Vendar pa v rodni očetovi
 hiši ni dorastla; najbrž že s tretjim letom
 jo je zapustila. Stara izročila namreč trde,
 da sta Joahim in Ana sklenila darovati
 svojega otroka Bogu, čeprav sta ga silno
 ljubila, in da sta Marijo resnično prinesla
 kot majhno deklico v tempelj.

Čitatelji so že gotovo kdaj videli raz-
 lične slike tega dogodka. Na nekaterih je

* Bardenhewer, Der Name Maria; 1895.

naslikan prizor, kako se dekletce poslavlja od staršev. Očetu je hudo, mati joče; samo Marija, ki na prstih stoječ objemlje hkrati oba, je mirna in celo vesela. — Drugod vidimo Marijo, ko stopa po stopnjicah v tempelj; oče in mati jo spremljata. Marijo, pričakuje na vrhu stopnjic prijazen in častitljiv duhovnik, izza stebrov pa gledajo kodraspe glavice bodočih tovarišic Marijinih.

Izročila, ki trde, da je Marija prebila del svoje mladosti v templju, niso taka, da bi jim ne bilo mogoče oporekati. Na drugi strani pa trde učenjaki, ki so izročila podrobno preštudirali, da utegnejo imeti svoje zgodovinsko jedro. Okoliščine časa in razmerja Marijinemu bivanju v templju ne nasprotujejo; celo podpirajo ga.

Judje so ta običaj darovanja otrok Bogu dobro poznali. Sveto pismo nam več takih slučajev navaja. Tempelj v Jeruzalemu je tvoril ob Herodovem času veliko skupino poslopij in obširnih dvorišč okoli pravega svetišča. V stranskih prostorih so bila stanovanja za duhovnike in za osebe, ki so bile v službi tempeljskega bogočastja. V enem izmed teh stranskih poslopij so stanovale, kakor trde poznavalci, tudi mlade deklice, ki so jih vzgojevale starejše žene in vdove; hkrati so pa pomagale izdelovati za službo božjo potrebne tkanine. Nič čudnega ni bilo torej, če sta Joahim in Ana, sama že v letih, dala svojo hčerko med te tempeljske device v službo Bogu in v vzgojo, zlasti ker sta bila v sorodstvu z duhovniškimi družinami, vsaj z ugledno Zaharijevo družino, kakor je bilo že omenjeno.

Kako so potekala leta Marijinega življenja v templju? Brez dvoma v molitvi in delu. Marija je prejela že ob svojem spočetju poseben dar globokega spoznanja božjih skrivnosti, dasi na zunaj po telesu ni bila še toliko razvita, da bi mogla to s svojim umom spoznavati. Ta dar je Bog

Angelci na obisku . . .

pač njej, milosti polni, naklonil prav zato, da bi polnost milosti dosegla. Kljub temu se je morala poleg običajnih potrebnih spretnosti, čitanja, pisanja, ročnih del, učiti tudi spoznavanja verskih resnic. — Znanje, ki ji ga je Bog že ob začetku vtil, se je tako samo na nov način jasnilo, širilo in zaokroževalo. Umevno je, da je s svojim izrednim spoznanjem in radi velikih milosti, ki jih je prejemale, mogla umevati razlago sv. pisma izredno jasno, se potapljati globoko v premišljevanje božje besede in nadvse prisrčno moliti. Trditi smemo tudi povsem mirno, da je bila tudi za svetne vednosti izredno nadarjena. Njeno telo se je razvijalo po naravnih postavah in sicer tako, da je doraščala v najlepšo ženo, v kateri je nepokvarjena človeška narava dosegla svojo popolnost. Nasplošno sodijo, da je nosila v obrazu očetove poteze. Njena lepota je bila čista, izžarevala je na zunaj lepoto njene duše, tako da je na okolico povsem blažilno vplivala. Vse v njej je bilo popolnoma urejeno in umirjeno; notranjih mikov k grehu ni poznala. Ne v mislih, ne v besedah, ne v dejanjih ni storila nikdar ničesar, kar se imenuje greh, ker je božjo voljo jasno spoznavala, Boga nadvse ljubila. Z. Z.

Utrinki

Ni jih malo, ki znajo slovesnosti izborno prirejati; za družinske praznike v zmislu krščanstva so pa mrtvi. Kje manjka?

Če se potrudiš, da se za razne neprijetnosti ne zmeniš, si jim izpulil glavne bodice.

Če si prišel po posredovanju drugih do kruha, glej, da ga boš s pridnostjo plačeval; če so te dvignili drugi, skrbí, da se vzdržiš na višku z lastnim naporom.

Če hočeš, da boš sadu vesel, pusti, da dobro dozori!

Delavec Matej Talbot

III.

Abstinent.

Tisto jutro je stal Matej z bratom Filipom na vogalu, kjer se steka ulica, ki pripelje od Pembertonu, v lep, senčnat drevored. Solnce je sijalo, mehko toplo solnce in zlatilo listje, ki je že rumenelo v prvih dihih prihajajoče jeseni.

Stala sta ob vogalu, tako da sta imela samo glavo v senci, da se jima ni bleščalo, ko sta gledala proti Pembertonu, ostalo telo pa se je solnčilo v blagi toploti, kot da je v topli vodi. Stala sta nedeljsko oblečena, toda brez okroglega v žepu, trezna, toda žejna in sta milo in žalostno gledala. Bilo je pravkar odzvonilo poldne.

»Vsak čas morajo priti.«

»Da, vsak čas morajo priti.«

Matej je ves teden imel počitnice: Potepal se je in ni šel nič na delo ves teden. Tako seveda tudi nič plače ni bilo. In zdaj je stal z bratom Filipom na vogalu, koder morajo vsak čas priti Pembertonovi delavci, njegovi tovariši, in ni mogoče, da bi ga ne povabili: »Oj Matej, stopi z nami na kozarec vina, na čašo piva, na šilce žganega! Danes plačamo mi!« Ni mogoče, da ga ne bi pova-

bili, saj je tudi sam že tolikokrat plačal za tega in onega. Danes dobijo plačo, gredo gotovo na pijačo kot vsako soboto. Vedo pa, da njega ni bilo ves teden na delo, vedo, da mora biti suh.

»Lej, že gredo!«

»Saj res! Že gredo!«

Nekako nemirno sta se prestopala in Mateja je obšlo po vsem telesu nekaj prijetnega, ko je pomislil, da bo zdajpotlej potolažil pekočo žejo in pogoltnil je dolgo slino, da ga je kar zapeklo po razsušenem grlu.

Prihajali so po dva pa po trije; veselo so govorili kot vsako soboto, ko denar žvenklja v žepu. Šalili so se in prihajali bolj urno kot druge delavnike.

Mudi se jim v krčmo, je pomislil Matej in dobro se mu je zdelo.

Prišli so mimo po dva pa po trije.

»O pozdravljeni, pozdravljeni!«

»O, zdrav, Matej! Zdrav, Lipe!«

Pa so odhajali prav tako hitro po dva pa po trije.

To še niso prav pravi prijatelji, prišli bodo oni drugi, se je tolažil Matej ter se spomnil, kako je svoj čas prodajal gosli in kako je v nogovičicah capal domov po spolzkih in mokrih tleh.

Aha, že gredo!

»O pozdravljeni, tovariši!«

»O, zdrav, Matej; zdrav, Lipe! Zdrava!«

In odhajali so urno po dva pa po trije. Mudilo se jim je v gostilno in niti eden ni rekel: »Hej, Matej, stopi z mano na kozarec vina, na čašo piva, na šilce žganega, danes plačam jaz!«

Matej je čisto obmolnil. Začudeno je pogledal brata, kot da ne more razumeti vsega tega čudnega početja svojih tovarišev. Gledal je za njimi: »Domislili se niso, to je vse, kar je!« Zdaj zdaj se bo kdo vrnil, obrnil se bo vsaj in zaklical: »Hej, Matej, stopi no brž z nami k 'Veselemu srcu'!«

Pa nihče se ni vrnil in nihče se ni obrnil.

»Jaz grem domov,« je iztisnil iz sebe Matej hripave besede in kot bi se boril s solzami.

»Domov? Zdaj domov? Saj ne bo še kosila!«

»Jaz grem,« je ponovil Matej tiho in šel.

*

Mati je prestavljala tistih par bore loncev po ognjišču — »O, Matej, že doma — in trezen?!«

»Da, mati, že doma — in trezen!«

Najmlajša sestrca

Polagoma so se našli tudi drugi bratje in sestre. Použili so borno kosilo in se spet razšli, da bi se vsak po mili volji naužil prostega sobotnega popoldneva.

Matej je ostal pri materi.

»Mati, jaz grem k abstinantom.«

Mati se je začudila še bolj kot opoldne, ko je prišel tako zgodaj in trezen. Kar neverno ga je pogledala, kot da nemara ni slišala, ali kot da se nemara šali, in še je bolno nasmehnila.

»Da, mati, k abstinantom grem.«

Kot z velikim sočutjem je rekla: »Le pojdi v imenu božjem! — Pa saj ne boš zdržal — rajši se ne vtiči v to reč, ko pa ne boš zdržal, Matej!«

»Mati, v imenu božjem!«

Umil se je temeljito, vzal kapo in se odpravil. Ko je bil že spodaj pri vratih, mu je mati zaklicala, ljubeznivo: »Matej, v imenu božjem! Bog ti daj moči, Matej, da bi zdržal!«

Matej ni rekel nobene besede.

Šel je v samostan sv. Križa in obljubil pred duhovnom, da ne bo tri mesece pokusil ne kaplje alkohola. »Dlje časa, ah saj dlje časa ne bom mogel zdržati! Naj bo za tri mesece!« si je mislil.

In tri leta nisem bil že pri spovedi; tri leta nisem že molil, da bi bilo čemu podobno. Saj sem bil zvečer še za križ prepijan; zjutraj sem napravil križ, to je bilo vse. Tri leta: nedeljske maše brez pravega srca. Tri leta...

*K nebeški Materi je šla
(† Terezija Sever)*

Pokleknil je kakor izgubljeni sin ves skrušen pred duhovnega očeta: Oče, grešil sem...

Drugo jutro ga je videla mati v cerkvi sv. Frančiška Ksaverija, kako je bil že ob petih pri sv. maši in pri sv. obhajilu.

Naše delo

III.

Ne vem, kolikokrat sem že bral v Salomonovih pregovorih (31, 10—17) oni vzvišeni slavospev: »Kdo najde močno ženo? Njena cena je kakor so stvari iz daljave in od zadnjih pokrajin. Srce njenega moža se nanjo zanaša, in prihodkov mu ne bo manjkalo«. In morebiti prav tolikokrat sem se pomudil pri izreku Kristusovega namestnika: »Dajte mi dobrih mater in z

njimi si upam prenoviti ves svet«. In sem to stvar še po svoje naprej razpletal: »Kjer je mati, tam je družina. Dajte mi dobrih družin in moja župnija bo med prvimi. In jaz bom ponosno pokrili klobuk po strani in bom gledal, če je še kje taka župnija kakor je moja.«

Zdi se mi, da je bilo v tej moji želji prikritega precejšen kos napuha, zato me je Bog dolgo časa pokoril, da nisem mogel

najti družine, ki bi bila meni po volji. Ali sem pa v svojih zahtevah prenatancen, prestrog in prehud? Ko bi vedel kako je z menoj? Pa kdo bo prav spoznal samega sebe?

Vpeljali so me v družino in rekli so mi, da je dobra. Tudi jaz ne bom trdil, da je slaba. To pa mi ni bilo všeč, ko so mi začeli prigovarjati: »Naše otroke boste v šoli učili po starem«. Drugod so me pričeli učiti, o čem in kako naj v cerkvi pridigujem. Kmalu sem spoznal, zakaj. Niso bili željni nauka, ampak to so želeli, da bi bil s svojo besedo pičil soseda, s katerim so si bili malo navzkriž.

Marsikaj dobrega in lepega sem zasledil med svojimi ljudmi in sem bil tega vesel; naletel sem pa spet na več odurnih stvari, ki so mi bile naravnost neljube in bi bil raje videl, da bi jih ne bil zasledil.

Iskal sem pa še vedno. Odnehal nisem, odnehati nisem hotel.

Ptič se po perju pozna, pa po petju tudi; dobro družino pa razodevajo dela in pa otroci. V šoli sem imel iz nekaterih hiš kar izvrstne učence, dečke in deklice, pozneje sem jih dobil tudi v društvo. Videl sem jih, kako se za vsako stvar zanimajo, ko jo obravnavamo pri shodih, ob koncu so me navadno še o tem in onem povpraševali. Vesel sem bil vprašan in odgovorov.

Nič slabega nisem slišal o teh ljudeh in sem se čudil: ali imajo res same prijatelje ali so v resnici tako dobri.

Po otrocih sem se seznanil z družinami. Sempatje sem tudi zašel v hišo samo in moram reči, da je bil vsak moj obisk šola zame in za vso družino. Jaz sem se učil od njih, čeprav oni zato niso vedeli; oni pa, vsaj mislim tako, so se učili tudi od mene. Že kot duhovnik ne morem učiti samo v cerkvi in v šoli, ampak povsod, kjerkoli hodim.

Spominjam se, kako je bilo med vojsko, tiste dni, ko je ves svet obupaval sam nad seboj in nad Bogom. Da, tudi nad Bogom.

»Božja volja je, so govorili nekateri, da je vojska in da se ljudje sovražijo in more in pobijajo. In da je na svetu toliko hudega«.

»Ali je to kakšen Bog,« so hujskali drugi, »ki mirno gleda na toliko gorja in trpljenja! Ali je to kakšen Bog, ki niti s prstom ne gane, če res je, ko vidi in če res vidi, kakšne krivice se gode na svetu!«

Ljudstvo je bilo zbežano in si ni znalo dati pravega odgovora.

Tam pa sem ga našel.

»Saj to ni božja volja,« so mi rekli, »da bi se ljudje med seboj sovražili. In ni božja volja, da bi ljudje morali toliko trpeti. Ampak svet je zapustil Boga, ker pravi,

Mater so pokopali ...

da je sam dovolj moder. Zato pa je Bog pripustil, da jo svet po svoje vozi in vlada; svet mora sam priti do spoznanja, da je brez Boga vladati nemogoče. In kdo bo spoznal vse božje načrte, ki jih ima s svetom!

Ali ni to pametna beseda! Jaz pa sem spoznal v teh besedah, kaj se pravi imeti katekizem v glavi, ne po črki, ne od besede do besede, ampak po duhu in po smislu. Le pogledajte v katekizem dotična vprašanja; sedaj 25. in 26, po starem 73. in 74. Marsikaj boste lahko razbrali iz njih.

Opazoval sem dostikrat hišno mater. Ni veliko ukazovala in svarila; zlasti ne nikdar z vpitjem in z zmerjanjem, z obkladovanjem raznih bolj ali manj nedostojnih imen. Sama je bila vedno živ zgled točnosti in reda v dolžnostih do Boga, do sebe, do družine in do bližnjega. Več je govoril njen zgled kakor njena beseda. Pod njenim modrim vodstvom se je učila družina reda, točnosti in delavnosti. Nikdar ni sebe poviševala in poveličevala, kakor mnoge mamice tako rade delajo, češ: »Jaz nisem bila nikoli taka; tako nerodna, tako površna...«

Zdi se mi, da je največja umetnost naših družin ta, da znajo že v prvih letih dati vsaj približno prave pojme o ljubeznivem, dobrotljivem in usmiljenem Bogu, ki ima prav vse na svetu rad, samo greha ne mara. Nikar govoriti, kakor da je Bog nekak babbav, ki samo tepe, strahuje in kaznuje.

Nikdar ne bom pozabil, na kar sem naletel pri neki drugi hiši. Ni bila slaba, tega ne morem reči. Ampak kar sem slišal, tega priporočati ne morem.

»Tale otrok bo navihan,« mi je pripovedovala stara mati.

»Zakaj?«

»Včeraj sem jo svarila tole našo Nežiko, ker ni vsega ubogala, pa sem ji povedala, da jo bo Bogek tepel, če bo taka. Pa me otrok vpraša: »Matil Kateri Bogek pa? Ali tisti, ki je v hiši, v kotu?« »Tisti, tisti,« sem ji dejala. Pa veste kaj mi je odgovorilo to seme navihano? »Tisti Bogek me pa že ne bo tepel. Saj ne more, ker je za roke prebit.« Pogledjte! Takole mi je povedala, navihanka!

Vpričo otroka nisem hotel ženici povedati, da ne uči prav, ampak sem samo Nežiki rekel, da naj le lepo uboga očeta in mater in še staro mater, če hoče, da jo bo Bog v nebesih rad imel. Pokimala je.

Semle pa zapišem: Kakšne pojme imajo nekateri ljudje o Bogu! Ne ločijo vidne božje podobe od nevidnega Boga. Nevede uče malikovalstvo. Nehote so krivi, da se mladina odvrta od Boga. Upam, da jim Bog te zmote ne bo zameril, delajo pa vendar le ne prav.

In potem tisti večni: »Bog te bo tepel, Bog te bo tepel...«

Oh, ko bi le mogel, v vsako hišo moje župnije bi na glavno steno, tja pod Gospodov križ z zlatimi črkami napisal tiste res zlata vredne Gospodove besede: »Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edino-rojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel večno življenje.«

Sklenil sem pa, da hočem vedno in povsod oznanjevati le besedo o dobrem, usmiljenem, ljubezni polnem Bogu, nikdar pa o Bogu jeze, sovraštva, strahu. Naj bi ta usmiljeni in vendar pravični Bog podelil vsem mojim ljudem večno življenje. To pa je večno življenje, da poznajo tebe, edinega pravega Boga, in katerega si poslal, Jezusa Kristusa!

J. Langerholz.

Deviški Materi

*Brezmadežna tvoja je pot,
brez krivde, prevar in zablod,
obseva ljubezni te žar,
zaliva te božji Vrtnar.
Rodila življenja si cvet,
rešila pogube ves svet,
nesrečnin odprla si raj,
radosti vrnila jim maj.*

*Razlila si milosti luč,
zveličanja dala nam ključ:
Razlivaj nam svoj blagoslov,
da pridemo k tebi domov!
Odpiraj prečiste roké,
otiraj trpečim solzé:
Brezmadežna, milost nam daj,
da pridemo v blaženstva raj!*

Gregor Mali.

Zgodbe krščanske matere

(Dalje.)

XXIII.

Marijana in Lucina sta pomagali svoji materi Elizabeti pri šivanju, vezenju, izdelovanju umetnih rož; zakaj čeprav je g. Sala zvesto pošiljal svoj mesečni prispevek, je vendarle zaslužek osobito za miloščino prav prišel.

Elizabeta je bila pri svojem delu dostikrat kakor odsotna, vsa zatopljena v Boga: roke pri delu, srce pri Bogu.

Nekoč je sedela v družbi svojih hčerk in več drugih oseb ob ročnem delu. Elizabeta je pletla nogavico. Ko so se njene roke pridno gibale, je njeno srce počivalo v Bogu. In tako se je zgodilo, da je stopalo nogavice v njenih rokah narastlo že za poldrug pedanj. Lucina je to opazila, pa se je zasmejala: »Mati, kakšno stopalo pa boš spletla?« Da bi skrila svojo zamaknjenost, se pošali: »Kaj hočeš, no? Vi-diš, Lucina, sem že postala napol otročja; potrpi z menoj!«

Advokat Krištof Mora po navadi za svojo družino ni kaj prida skrbel. Elizabeta mu je njegovo brezskrbnost vračala z milobo in mu je ni nikdar očitala. Vse to je mehčalo Krištofovo srce in mu je izvabljal vsaj tihi sram pred svojo ženo. Da, celo skrb za njeno zdravje je pokazal sem in tja.

Sedeli so v družbi: Elizabeta, on in neka poznana gospa. Pa je govorila gospa o Elizabeti, kako slaba je videti, da se komaj drži pokonci in tako in tako.

»Kako tudi ne bo vsa bolna!« se je nasmehnil advokat in se pošalil iz ponočnih pobožnosti svoje žene, češ: »Pri nas je zmeraj sveta noč!«

»Tudi zate bo še prišla sveta noč, Krištof,« je odvrnila Elizabeta.

Krištof se je na glas zasmejal, a smeh se je kakor naenkrat odlomil. Čudno so posegle te besede v njegovo srce.

* * *

Težak udarec je zadala Elizabeti smrt matere. Mati je bila že spolnila 80 let. Naenkrat jo je napadla bolezen. Starka je pre-

jela zakramente za umirajoče z veliko pobožnostjo, a je z gotovostjo trdila, da ne bo še tako hitro umrla.

Čez nekaj dni Elizabeta nenadoma pokliče svoji hčeri: »Urno se oblecita, da gremo po zadnji blagoslov k vajini stari materi!«

Starka jih je sprejela z jasnim obrazom: »Glejte, moji otroci, zdaj, ko mi gre na videz na bolje in sem po mnenju zdravnikovem že skoraj zdrava, noče nihče verjeti, da bom kmalu umrla. Molite za me! Jaz vas blagoslavljam.«

Ko so prišli domov, je rekla Elizabeta vdano sicer, toda z vidno bolestjo: »Jaz grem v kapelico molit za srečno zadnjo uro svoje matere. Jutri bo umrla.«

Molila je vso noč in še drugi dan. Tedaj je poklicala svoji hčeri in jima rekla: »Vajina stara mati je pravkar umrla dragocene smrti v očeh Gospodovih. Molita zanjo!«

*

Še dve leti ne potem je umrla vdano v voljo božjo, previdena s skrivnostmi sv. vere, stara čez 80 let še gospa Agata, Krištofova mati, ki jo je Elizabeta ljubila z otroško ljubeznijo, ona pa Elizabeto z materinsko ljubeznijo. Z njo so odšli v večnost vsi, ki jim je Elizabeta izkazovala ljubezen, spoštovanje in otroško pokorščino.

Zdaj ji ni preostalo na zemlji ničesar več, kakor da oskrbi še svoji hčeri.

* * *

Elizabeta je izkazovala obema hčerama enako ljubezen; nobenega razločka ni hotela delati med njima, da se ne bi izkotala kakšna ljubosumnost. Kljub temu ji te ljubezni nista vračali enako.

Marijana, v dnu srca sicer dobra, se je bolj nagibala k svetlu. Čeprav se je udeleževala istih pobožnosti kot njena sestra Lucina, vendar ni imela njenega duha.

Lucina pa je z vneto stopila v materine stopinje. Iz njenega srca je popolnoma izginil svet s svojo omamljivo prelestjo: zašel je zanjo kakor zatone solnce. Svojo radost je iskala

in našla v ljubezni do Jezusa in kakor sijajna zarja ji je plaval pred očmi redovni poklic. Elizabeta jo je vzpodbujala, naj hvaležnost Jezusu za ta poklic pokaže s tem, da mu bo zvesta.

»Jaz nočem,« je rekla, »da bi zaradi mene odlašala s svojim poklicem. Jaz bom le vesela, če greš precej tja, kamor te Gospod kliče.«

Dobro hčerko so globoko ganile te besede.

Objela je mater: »Saj res čutim poklic; pa, mati, nočem te zdaj pustiti. Naj bom tvoja opora; saj veš, kako si včasih slaba, da komaj še na nogah stojiš. Čeprav čutim poklic, pa prav tako čutim, da zdaj hoče Bog, da tu ostanem tebi v pomoč; Bog bo že vse prav izpeljal.«

Med boleznijo obeh starih mater sta imeli Marijana in Lucina zopet večkrat priliko občevati s svojimi sorodniki, zlasti s tetama.

Ti sorodniki so sicer eni bolj, drugi pač manj čislali Elizabetino pobožnost; nič pa niso skrivali, da jim ni všeč njeno zunanje obnašanje.

»To škodi, ne samo nam Canorijem, e, to škodi tudi vama, Marijana in Lucina! Kdo pa vaju bo vzell!«

Na Lucino vse take besede niso nič več vplivale; smejala se jim je. Zato so pa sorodniki tembolj vzeli Marijano v svojo šolo.

»Kdo te bo vzell! Zdaj imaš že 25 let! Zadnji čas je! — Saj menda ne misliš iti za nuno! Saj tudi nisi zato! Saj se zunaj tudi lahko pobožno živi! — Vidiš, treba ti je moža. Mi ti dobro hočemo. Vemo za mladeniča — fin človek, zlata duša — pa rad te ima. Pa kaj, ko noče stopiti s tako pobožno osebo v sorodstvo, kot je tvoja mati. Vidiš, tako je! — Mi ti dobro hočemo.«

Marijane se je polastila spet globoka potrtoš, pa je s trpkó besedo vse to očitala svoji materi.

Elizabeta, ki je z ostrim očesom že dalj časa opazovala borbo v srcu svoje hčere in je prosila Boža, naj ji vrne mir in pokoj, je vse te pikre očitke, dasi z bridkostjo v srcu, vendar mirno in z jasnim obrazom poslušala. Ko je Marijana končala, ji je Elizabeta razložila, kako sočuvstvuje z njo; obenem ji je pa tudi dokazala, da so sorodniki lažali: tistega ženina, tistega »mladeniča, finega človeka z zlato dušo«, so si kar lepo izmislili.

Marijana je strmela in bila za nekaj časa ozdravljena.

V isti hiši kot Elizabeta je stanovala še druga družina. Član te družine je bil tudi mlad človek, ki je imel poleg drugih manj vrednih lastnosti tudi to, da ni bil npravno popolnoma čist. Rad je videl Marijano ta mladi človek, pa je iskal vsake prilike, da bi se ji nasmehnil, jo pozdravil, se z njo pogovoril.

Marijana je začutila do njega nekako nagnjenje, pa je našla tudi vedno priliko, da je odprla okno, mu prikimala in odzdravila, ali da ga je na cesti srečala, pa se z njim kaj pogovorila.

Elizabeta je vse to brž opazila. Ljubeznivo je opomnila hčerko, naj se varuje pred človekom, ki se nikakor ne prilega k njenim razmeram in ki niti ni na dobrem glasu.

Marijana je bila globoko užaljena; razburila se je in celo obolela.

Elizabeta ji streže, molči na vse njene pikre očitke in moli v srcu: »Zahvaljen bodi, Gospod!«

Marijana ozdravi.

Elizabeta se pomeni s Krištofom in svojo sestro Marijo. Ta vzame Marijano k sebi. Elizabeta pa dobi novo stanovanje v Via quattro Fontane. Bilo je to stanovanje prav blizu cerkve San Carlino, prikladno, še prostornejše kot prejšnje in je imelo še lepši vrt kot prejšnje.

Prav tiste čase je govoril gospod Vincencij Brandi z gospodom Ivanom Cherubinijem, da bi rad našel svojemu sinu Salvatorju, advokatu, krščansko nevesto. Gospod Cherubini se je precej spomnil na Elizabetino hčer Marijano, pa se mu je zazdelo, da je tukaj božja roka vmes. Povedal je vso to reč Elizabeti in tudi ona je v vsem tem spoznala božjo voljo.

Vprašali so Marijano.

Kako da ne bo zadovoljna, Prilika je sijajna: ženin mož lepih čednosti in povrh še čednega premoženja. Marijana je jokala od veselja in sramu, da je dostikrat tako slabo vračala materi njeno skrb za svojo bodočnost.

Elizabeta se je smehljala. Odprla je skrinje. Tedaj je Marijana zastrmela: videla je tamkaj lepo zloženo svojo balo — perilo in obleko in vse, česar je treba.

Objela je mater in ni vedela, kaj bi rekla.

J. Pucelj.

Dne 8. dec. 1930 so pokopali v Tomaju vzorno mater Marijo Germeck. Bila je močna, sveta žena. S svojim vrlim možem je lepo vzgojila tri sinove in štiri hčere. Izmed teh

so se posvetile tri hčere samostanskemu življenju, dve pri šolskih sestrah, ena pri uršulinah. Najmlajši sin jezuit je za misijonskega brata v Indiji, najstarejši pa je doma cerkve-

nik. Zelo vneta je bila pokojna za čast božjo; veliko se je trudila za snago in lepoto cerkve. Zadnja leta, po odhodu hčerk v samostan, se je še prav posebno posvetila in žrtvovala Gospodu. Po tri, štiri ure je preklečala v cerkvi in molila Najsvetejše že zgodaj zjutraj. Z nekaterimi pobožnimi tovarišicami je delala družbo Jezusu. Zadnje bolezen je potrpežljivo prenašala in prejemale tolažbo od vsakdanjega svetega obhajila. — Samostanska družina,

Marijina družba in obilno ljudstvo jo je spremljalo na zadnji poti. Po pravici je g. župnik vprašal: »Kje je še taka med nami? Bog nam daj mnogo takih žená in mater!«

14. decembra je bil pogreb druge Marijine družbenke: Terezije Orel. Ostala je zvesta Mariji od ustanovitve kongregacije do smrti. Imela je lep pogreb. Dekleta so je spremljala v lepem redu z zastavo.

Naj počivata v miru!

Vsemu svetu je govoril sv. oče Pij XI., dne 12. febr., ob 9. obletnici kronanja, ko je bila otvorjena in blagoslovljena vatikanska Radio-oddajna postaja. Močno slišno je papež v svojem kratkem nagovoru pozdravil vse zastopnike cerkvenih oblasti in duhovnike sploh, nato redovnike, misijonarje, vernike, razkolne kristjane, pogane, vlade in njih narode, bogate in reveže, delavce in delodajalce. Vsem je želel božji mir in podelil sveti blagoslov.

Po blagoslovu so ponovili vsebino papeževih besedi, ki so bile izgovorjene v latinščini, v različnih jezikih: v francoščini, angleščini, poljščini, nemščini, španščini, italijanščini idr.

Sledila je akademija, pri kateri je sv. oče poudarjal, da bo ta naprava služila božji časti in veri.

Okrožnica svetega očeta o zakonu. O krščanskem zakonu je sestavil papež Pij XI. znamenito okrožnico. Razposlana je bila o božiču. Vsebinska njena je ta-le: V prvem delu sv. oče objasnjuje božji nauk o zakonu in predočuje vzor krščanske zakonske zveze. — V drugem delu zavrača vse moderne zablode: n. pr. zakon tovarištva, začasni ali poskusni zakon itd. Sv. oče obsoja kar najodločneje vsako izvenzakonsko spolno udejstvo vanje kot npravno nedovoljeno in grešno. Tudi vsaka zloraba zakona in vsako uničevanje začetega življenja, je kot božji postavi in naredbi protivno ter kot protinapravno zločinska pregreha. Zdravstvene, gospodarske in socialne razmere ne morejo veljati za opravičilo. — Okrožnica omenja dalje raznovrstne zmote in krive nauke o zakonski zvestobi in o notranji uredbi družinskega življenja, zmote, ka-

kor jih vpeljuje ruski bolševizem. Prav tako svari enciklika pred mešanimi zakoni in pred ločitvenimi poizkusi do smrti veljavnih zakonov. Usodne so posledice ločenih zakoncev ne le za družino, marveč tudi za državo in človeštvo sploh. — V tretjem delu našteva papež pomočke, ki morejo ozdraviti razpad družinskega življenja in krščanskega zakona. Odpraviti socialne in gospodarske težave, ki razpad zakona pospešujejo, je dolžnost Cerkve in države. —

Papež je prejel od raznih krajev zahvalna pisma za jasne in odločne nauke v okrožnici. Katoliška zveza z otroki bogato obdarjenih družin na Holandskem, ki ima včlanjenih 15.000 družin, je poslala zahvalno brzojavko, polno priznanja za dragoceno encikliko.

Rimska kronika. Sv. oče Pij XI. je v posebnem pismu kardinalu Sincero sporočil, naj se primerno proslavi 1500letni spomin na vesoljni cerkveni zbor v mestu Efezu. (Kakor znano je bil ta vesoljni koncil sklican zaradi tega, kar so krivoverci hoteli uničiti čast Marijinega materinstva božjega. Katoliško ljudstvo je bilo užaljeno, ker je carigrabski patriarh Nestorij zagovarjal krivoverški nauk, da Marija ni »mati božja«. Ko se je na zboru nezmotljivo učeče Cerkve potrdil in razložil nauk, da je Jezus pravi Bog in pravi človek, da sta božja in človeška narava združeni v eni osebi, da je zato Marija, mati Jezusova »mati božja«, je bilo ljudstvo, ki je neprenehoma oblegalo zborovališče, nepopisno veselo in je navdušeno klicalo: »Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas!« Vse mesto je bilo sijajno razsvetljeno.) — Čehoslovaški škofje so poslali papežu prošnjo, naj bi

se začel proces za svetniško proglašenje bl. Alberta (s pridevkom »Magnus«), in naj bi se mu priznal naslov cerkveni učenik. — Sv. oče je poslal sloveči in odlični katoliški pisateljici Enriki Handel-Mazzetti, ki je nedavno praznovala 60 letnico rojstva, apostolski blagoslov. — Jubilantinja je tudi častna članica Marijine družbe v Linzu, kjer ima stalno bivališče. — Guverner v Rimu je odredil, da bo več ulic dobilo ime slovečih papežev in kardinalov. Blaženemu Don Boscu pa bodo postavili spomenik v Rimu.

Sv. oče je sprejel v avdijenci člane katol. društva rokodelskih pomočnikov v Rimu. V svojem nagovoru je omenjal, da se je v Kolinu dodobra poučil o uspehih Kolpingovega dela. Papež je pristavil, da se je svetniški proces o očetu Kolpingu že začel. Želja Pija XI. je, da bi kat. društva rokodelskih pomočnikov dobila kaj kmalu v Kolpingu svetniškega, zaščitnika. — Kongregacija obredov je dovolila nuncijem in vsem škofom (tudi naslovnim) pridevek »ekselenca« — prevzvišenost.

V deseto leto . . . Ko je papež Benedikt XV. zatisnil za svet svoje oči 22. jan. 1922, je bil 6. febr. nato izvoljen za poglavarja Cerkve Kristusove milanski nadškof, kardinal Ratti. Ko ga je kardinal — dekan vprašal, kakšno ime si želi, je novi papež odgovoril: »Za časa Pija IX. sem bil krščen, Pij X. me je poklical v Rim: Pij naj bo moje ime.« Dne 12. febr. so katoličani vsega sveta praznovali deveto obletnico papeževega kronanja in molili, naj dobri Bog še dolgo ohrani misijonskega papeža, svetega očeta katoliške akcije.

Kardinalski zbor je stopil v novo leto z 59 člani. (Sme jih biti 70). 29 je Italijanov. Cerkevni redovi so zastopani tako, da imajo: benediktinci 2 kardinala (Seredi in Schuster), dominikanci 3 (med njimi Frühwirth); po enega zastopnika imajo avguštinci (Piffl), karmeličani (Rossi), jezuiti (Ehrle), redemptoristi (v. Rossum), salezijanci (Hlond), serviti (Lepicier). — Najstarejši kardinal je sedaj Frühwirth (85 let), najmlajši lisabonski patriarh Cerejeira (42 let). —

Pij IX. in Pij X. Za oba papeža je bil začet svetniški proces. Zadnjič enkrat je bilo govorjenje, da je preiskava za svetniško proglašenje Pija X. ustavljena. To poročilo se nanaša na Pija IX., ne na Pija X.

Duhovski naraščaj na Čehoslovaškem. Po prizadevanju škofov in redovnih predstojnikov se bo v kratkem pomanjkanje duhovnikov omililo. Delni uspehi se že kažejo. V vseh semeniščih na Čehoslovaškem je letos 947 bogoslovcev, dočim jih je bilo lani 754 in predlanskim 662. V tem številu redovni kan-

didati niso zapopadani. K uspehu so pripomogle razne molitvene in podporne družbe ter deška semenišča. Ljudstvu se je pa tudi v cerkvenih govorih razložilo, kako nujno in koristno je, da se poskrbi za vzgojo zadostnega števila duhovnikov.

Koliko je katoličanov? V Evropi živi 209 milijonov katoliških kristjanov, v Ameriki 109 milij., v Aziji 16 in pol milij., v Afriki 5 in pol milij., v Avstraliji poldrug milij.; skupno torej 341 milijonov 500.000.

Številka govori. Rudarska nesreča v Altdorfu (pri Achenu) je iztrgala mnogim družinam-skrbne očete. Po Nemčiji so zbirali za nesrečne zaostale prostovoljne prispevke. Dolej so nabrali čez 1.600.000 Mark. Če spremenimo to vsoto v našo valuto — nastanejo številni milijoni. — Lep zgled darežljivosti in socialnega čutenja.

Božič na Ruskem. Božični prazniki ruske pravoslavne cerkve (13 dni po našem božiču) so se v Moskvi pričeli s polnočnico po vseh svetiščih, kolikor jih je še. Motenja ni bilo. — Po gledališčih in po železnicah so pa imeli brezbožniki ateistične (brezbožne) govore, hkrati pa poulične demonstracije, kjer so zasramovali vero. Tako pojmujejo sovjeti kulturno delo med ruskim narodom.

Papežev nuncij Bartolonij je nenadoma zapustil Litvo in se vrnil preko Rige in Berlina v Rim. Vzrok je nastop ondotne vlade, ki je prišla na krmilo s pomočjo vojaškega puča, proti katoliški akciji. Ta vlada je prepovedala z odlokom 20. dec. l. l. katoliške skavte, katoliške dijaške zveze, vse zveze ženstva, karitativno zvezo, da celo tretji red sv. Frančiška, ki vzdržuje bolnišnice; dovolila pa je varstvo konkordata samo zgolj verskim kongregacijam. Svoboda je izginila, kajti ondotnim uradnikom in učiteljstvu je ukazano, da morajo pristopiti k nacionalističnim organizacijam, drugače bodo odslovljeni iz državnih služb. Kat. školje so v skupnem pastirskem pismu protestirali, da se je tako kruto kršil konkordat; a pismo je bilo zaplenjeno, zoper celo vrsto duhovnikov pa zapovedana sodna preiskava, ker so ugovarjali in očitali vladi kršenje ustave in konkordata. Zaprtih je 50 duhovnikov. Policija nadzoruje cerkvene govore kat. duhovščine. Tudi dijake, ki si upajo grajati vladno krivično početje, zapirajo. 12 so jih odvedli v skupno taborišče v Varniai. Ta nastop vlade in očitno kršenje medsebojnega konkordata je povzročilo, da je papežev nuncij zapustil Litvo in odšel v Rim. — Ali bo Litva postala druga Mehika? (Po »Kath. Kirchenzeitung« 1931, št. 5.)

Posredovalnico za katoliške delodajalce in delojemalce je ustanovil kardinal Segura v Madridu. Središčna pisarna bo imela po-

družnice po vseh večjih krajih. Vse poslovanje, ki naj bi vplivalo na katoličane, da si v raznih težavah medsebojno pomagajo, se bo vršilo v okviru katoliške akcije.

† **Adolf Retté.** Na Francoskem (v Beaune) je umrl pesnik in pisatelj, ki je popisal svoje spreobrnjenje v knjigi »Od satana — do Boga«. Prevod je bil pred nekaj leti objavljen tudi v »Bogoljubu«. Knjiga je močno vplivala zlasti med pisateljevimi rojaki; mnogo jih je našlo pot k Bogu, med njimi tudi pisateljeva mati. Po spreobrnjenju je živel A. Retté v benediktinskem redu.

To nekaj izda. V Chicagu je umrl bogat pivovar, katoličan Martin Dawson, ki je vse premoženje — okrog dva milijona dolarjev — zapustil v cerkvene namene: en del za novo cerkev, kot spomenik lastni materi; en del pa v prosvetne in dobrotelne svrhe župnije Matere božje v Chicagu.

Novi grobovi. 31. jan. so pokopali na ljubljanskem pokopališču pri sv. Križu prelata dr. Jožefa Lesar-ja, častnega kanonika ljubljanskega stolnega kapitlja. Stopil je zdrav in čvrst v zlatomašniško leto — pa ga je Gospod življenja po kratki bolezni poklical v boljšo domovino. Iz malega prehlajenja je nastopila pljučnica, ki je bila smrtonosna. Pokojni profesor bogoslovja in bivši semeniški ravnatelj je živel več let v pokoju, a je bil neprestano zaposlen kot predsednik duhovskega podpornega društva, kot predsednik duhovskega združenja presv. Srca Jezusovega, kot član cerkvenega sodišča itd. Če mu je preostajalo kaj časa, je vzel pero in pisal sestavke za razne časopise. Pokojni prelat je bil ljubezniv duhovski tovariš, mirnega značaja, moder svetovalec, umerjen v nastopu, govorenju, v vsem delovanju. Držal se je svojega doma, delal, molil. Cerkev in kratek sprehod, to je bil edini izhod. Sv. mašo in druge pobožnosti je opravljal z veliko zbranostjo, pobožnostjo in pravilnostjo. Točen v vsem kakor ura. Bolezenska pokora je trajala samo en teden. Zaspal je povsem mirno in temeljito pripravljen.

Imel je posebno zmožnost, da je poznal skoro vse starejše, veljavnejše osebnosti v Ljubljani iz vseh krogov. Prejšnje čase je bil tudi član dež. šolskega sveta in mu je bilo veliko na tem, da je spoznaval in spoznal takratno učiteljstvo. — Bog mu daj večni pokoj!

Dne 29. jan. je nenadoma umrl v Radomlju vpokojeni mornariški kurat g. Janko Sedej. V mašnika je bil posvečen l. 1906. Do l. 1913, ko je bil poklican v vojno mornarico, je najdalje služboval na Vrhniki, za krajšo dobo pa v Križu pri Kostanjevici, v Selcih in

Stari Loki. Ko je prišel l. 1921 iz vojaške službe nazaj, je služboval še v Šmarju pod Ljubljano in v Boštanju. V Radomlje je prišel na videz zdrav, krepak in močan. Nihče ni mislil, da bo tu služboval samo pet mesecev. Mir njegovi duši! — 11. jan. je umrl v Cirkovcah kaplan Adolf Gril, star 52 let. Pokojni je bil na glasu kot vzoren duhovnik, zlasti še kot izboren veroučitelj. R. i. p.!

Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji. Župnijo Dolnja Lendava je dobil dosedanji tamošnji župni upravitelj Ivan Jerič; Jožef Šketa, kaplan v Mežici, je prestavljen za kaplana k Veliki Nedelji; Franc Rakun, kaplan v Hajdini, je nastavljen za provizorja v Framu; Vinko Pivec pride za kaplana v Cirkovce. Framski župnik Viktor Kragl pa gre v pokoj. Kaplanija na Hajdini ostane nezasedena.

Ljubljanska škofija: Umeščen je bil na župnijo Dražgoše žup. uprav. Fr. Hiti, na župnijo Koprivnik v Bohinju pa Josip Kres. Fr. Hiti ml. kaplan v Gorjah, je bil imenovan za upravitelja župnije; Jan. Zupančič, župnik v Skocijanu je obenem upravitelj župnije Turjak; Alfonz Jarc, kaplan na Raki je imenovan za žup. pomočnika; Ant. Klemenšek, duhovnik-salezijanec, je prevzel kaplansko službo v Boštanju. — Za kaplana na Tratah pri Poljanah je nastavljen Anton Pipa, poprej kaplan v Kamniku; na njegovo mesto je prišel iz Trebnjega kaplan Mihael Jenko.

Stolni dekan lavantinski. Sveti oče Pij XI. je imenoval kanonika dr. M. Vraber-ja v Mariboru za infuliranega stolnega dekana. Tega odlikovanja se vesele vsi, ki poznajo vnetega, učenega in delavnega dekana Vraberja, ki je vsestransko delaven v svojem poklicu, pa se silno trudi tudi za povzdigo veronaučnega poučevanja na šolah lavantinske škofije. Kot predsednik katehetskega društva je opetovano izpričal svojo strokovno spretost, svojo skrb za katehetske zadeve, pa tudi ljubeznivost, ki si z njo pridobiva zaupanje duhovskih tovarišev. — Bog daj blagoslova še v bodoče!

Malo jubilejev je, ki bi jih bili praznovali z večjo in širšo pozornostjo, kot 60 letnico slovenskega pisatelja Fr. Sal. Finžgar-ja. Župnik in duh. svetnik Finžgar, sedanji urednik »Mladike« in Mohorjevih knjig, je doživel prve dni februarja dneve številnih čestitk in izrednih proslav. — Odličnemu jubilaru in ljubljencu slovenske domovine želimo tudi mi, da bi ga Bog ohranil še dolgo, dolgo v čilem zdravju in nezlomljivi volji do dela na slovenskem kulturnem polju.

Premembe v jezuitski provinci. Meseca januarja je imenoval general jezuitskega reda v

Rimu o. Ledochowski za superiorja (provincijala) družbe Jezusove v Jugoslaviji g. dr. Anđelka Jurić-a. Dosedanji provincijal Slovenec dr. Anton Prešeren je pa imenovan asistentom za vse slovanske jezuitske province pri generalatu v Rimu. — Novi provincijal dr. Jurić se je rodil v Konjicu (Hercegovina) leta 1891. Vseučiliške nauke iz germanistike je dovršil na Dunaju in postal doktor. Bogoslovje pa je študiral na Angleškem. Nekaj časa je bil glavni prefekt v Travniku, nato je pa pastiroval med Hrvati v Ameriki. Po vrnitvi je bil učitelj kandidatov v ljubljanski rezidenci; z noviciatom se je preselil v Zagreb.

Dosedanji provincijal dr. Prešeren je postal član sedmorice asistentov v Rimu, kjer bo zastopal 1230 članov slovenskih redovnih hiš. (Te province so: jugoslovanska, čehoslovaška in dve poljski). Dr. Prešeren je študiral bogoslovne in modroslovne nauke v Rimu. Rodil se je v Breznici na Gorenjskem in je sorodnik dr. A. Jegliča.

Višje in nižje redove je prejelo dne 11. jan. t. l. več gg. bogoslovcev v ljubljanski stolnici. Presvetli škof dr. G. Rožman je podelil nižje redove 48 bogoslovcem; višji red subdiakona pa 10 bogoslovcem ljubljanske škofije, 4 iz hrvatskih škofij in 7 redovnikom. Nekaj bogoslovcev je prejelo tonzuro.

20 letnico škofovanja je praznoval 29. jan. t. l. zagrebški metropolit, nadškof dr. Ante Bauer. Listi so ga slavili ob tej priliki kot vnetega pospeševalca verskega življenja, ki vsekdar pogumno in odločno ščiti katoliška načela tudi v javnosti. Kot voditelj katoliškega episkopata v Jugoslaviji uživa povsod ugled; njegova beseda se povsod uvaža. V svoji škofiji se neumorno trudi, da bi mogel odgojiti zadostno število duhovnikov in duhovskega naraščaja. — Naj mu Bog ohrani še dolgo vrsto let gorečo apostolsko delavnost!

Št. Vid pri Stični. V naši župniji imamo dekliško in mladeniško Mar. družbo. Dekliška Mar. družba obhaja letos 30 letnico svojega obstoja in šteje skoro 500 članic. Nekatere članice so ostale zveste Mariji vsa leta in tem je treba čestitati. Mnogo se jih je pa žalibog tudi izneverilo in zapustilo Marijino zastavo. Jubilej smo praznovali s tem, da smo poskrbeli za notranjo obnovo. Imeli smo tridnevne duhovne vaje. G. prefekt Iv. Kraljič je v lepih govorih pojasnil več važnih verskih resnic in dal dekletom krepkih moralnih na-

ukov za življenje. Ob zaključku duhovnih vaj je bil slovesen sprejem 24 kandidatinj in 15 kandidatov v Mar. družbo. Dal Bog, da bi vsi ti ostali zvesti Mariji in da bi s svojim lepim zgledom pridobili še novih tovarišev. Upamo, da bomo tudi prihodnje leto mogli sprejeti še več novih članov v Mar. družbo. — Sredi letošnjih duhovnih vaj je zapustila našo Marijino družbo in se preselila še bližje k Mariji zgledna članica Terezija Sever. Bila je v najlepših letih, v cvetju mladosti. Imela je težko bolezen v želodcu. Ob njeni bolniški postelji je človek videl, kaj lahko prenese Marijin otrok. Pogreb je pričal, da je bila zelo priljubljena v družbi in celi župniji. Pri Mariji naj prosi za naši dve Mar. družbi!

Podbrezje. Dan pred svetim večerom so otožno zapeli zvonovi župne cerkve. Članica Marijine družbe — Micika Kozjekova je morala po volji Najvišjega zapustiti to dolino solzá in trpljenja. V cvetu življenja jo je zalotila bolezen. Celo leto ji je bilo eno samo veliko hrepenenje, da bi se ji povrnilo ljubo zdravje. A bolezen je napredovala z brezbržno naglico. Ko so ji moči vidno pojemale, je še enkrat zahrepenela po Jezusu. Bila je potolažena in pripravljena za pot v večnost. Po prejemu sv. zakramentov je pogosto govorila o Mariji, ki jo je toliko let varovala. »Oh, saj grem k Mariji, k Jezuščku za božične praznike,« — tako nekako se je tolžila pred smrtjo.

Njeno truplo je ležalo na sveti dan na mrtvaškem odru. Izdihnila je prav tako, kakor zaspi truden človek. Pred pogrebom so ji zapeli ono pesem, ki ji je bila tako ljuba in jo je tudi sama večkrat pela: »Vigred se povrne...« V cerkvi so se pa od ljubljene članice poslovile tovarišice iz Marijine družbe s prelepo pesmijo: »Z Bogom, draga sestra!« Njen duhovni voditelj, domači župnik, je pa s toplim poslovnim govorom vse navzoče do solz ganil. Poudarjal je njeno iskreno ljubezen do Boga, do nebeške Matere, njeno otroško češčenje sv. Male Cvetke ter njeno vneto za cerkveno petje.

Zapustilo nas je mlado življenje, ki je bilo polno upanja, polno mladostnih načrtov. Vedno veselega značaja je mogla razveseliti vsakogar. Kje neki je črpala to veselje? Ali ji je bil vrelec dušne vedrosti na veselicah, hrupnih plesiščih? O, kajše! V hiši božji, pri Jezusu, pri Mariji je črpala ono neskaljeno srečo, ki je svet ne more dati.

Rajna Micika nam je pokazala pot do prave sreče. Na svidenje pri Mariji!

(Z ozirom na papežovo okrožnico smo to število posvetili kršč. družinam, zato smo morali nekaj dopisov odložiti. — Uredn.)

DOBRE KNJIGE

Dober kristjan smatra postni čas za resen in svet čas. Posvečujemo ga z molitvijo, s pokoro in z dobrimi deli. Od nekdanj pa je že pri dobrih vernikih v navadi, da čitajo v postnem času kako nabožno knjigo. Ta bogoljubna in silno koristna navada naj bi se med nami še bolj udomačila in še bolj razširila. Če človek v tem času večkrat kaj vzpodbudnega in bogoljubnega bere, bo preživel sveti postni čas gotovo tako, da bo Bog z njim zadovoljen. Slovenci imamo, hvala Bogu, že nekoliko knjig, ki so za postni čas zelo primerne. Kakor nalašč za postni čas prikladna pa se nam zdi knjiga p. Mavricija Teraša: »Pri studencih zdravja in moči«. To knjigo smo naznanili in priporočili že v dveh številkah letošnjega »Bogoljuba«. Naroča se v trgovini »Ničman« v Ljubljani. Naj bi jo čitali v vsaki slovenski družini kar na glas, n. pr. zvečer po večerji. O milosti božji, molitvi, sveti spovedi, sv. obhajilu in sv. maši niso ljudje nikoli dovolj poučeni. V postnem času je vsak kristjan dolžan prejeti sv. zakramente. Toda oh, kako so nekateri pri tem prejemanju hladni in nerodni, mlajni in površni! Poučite se o sveti spovedi in o svetem obhajilu iz Teraševih knjig, da boste vedno in pobožno prejeli sv. zakramente! Komur je količkaj mogoče, naj si to knjigo čimprej nabavi. Zagotavljamo vsakega, da mu ne bo žal za tistih 24 dinarjev. Če bi bila ta knjiga izšla na Nemškem ali kje drugod, bi stala najmanj 50, če ne celo 60 ali 70 dinarjev. Zaradi nizke cene, lepe vsebine in prekrasne opreme priporočamo torej to knjigo vsem brez izjeme, zlasti pa staršem in prijateljem mladine, da jo bodo lahko poklonili v dar mladim ljudem. Pišite takoj Prodajalni H. Ničman v Ljubljani, Kopitarjeva ulica, naj Vam pošljejo knjigo: »Pri studencih zdravja in moči«. Tudi knjiga: »Za visokim ciljem« od istega pisatelja se še dobi v isti prodajalni. Obe knjigi se

Knjiga postave. Pet in štirideset govorov o božjih zapovedih. I. zvezek. Govoril kanonik dr. M. Opeka. Ljubljana 1931. Založila Prodajalna K. T. D. H. Ničman. Cena Din 22.—, po pošti 1.50 Din več. — Prvi zvezek obravnava nazorno in živo prve tri božje zapovedi. Vse, kar je treba modernemu človeku vedeti o njih, da jih spolni, je v knjigi zapisano. Opekovi govori spadajo v roke posameznikov prav tako kakor v knjižnice **prosvetnih društev** po mestih in po deželi. Nikar ne hranimo ljudi samo z romani, včasih prav dvomljive vsebine, ko imamo tudi lepe knjige z versko vsebino, ki jih bodo ljudje nedvomno radi prebirali, če jih bodo dobili v roke. Med take prav gotovo spadajo Opekovi govori.

Gospodov dan. Ta naslov ima pa goriška cerkvena pesmarica, ki jo je uredil marljivi g. skladatelj V. Vodopivec. V zbirki so mašne, obhajilne in bogoslovne pesmi za mešani zbor. Izdala in založila je to pesmarico goriška Mohorjeva družba. Naroča se: Gorizia, Riva Piazzutto. Cena 56 Din za izvod.

Pesmarica ima mnogo novosti. Sprejete so vanjo kompozicije vseh znanih slovenskih skladateljev; naš skladateljski prvak, svetnik p. Hugolin je zastopan z devetimi kompozicijami. Dve njegovi mašni sta uglasbeni na besedilo Gr. Mali-ja; besedilo za evharistične je pa sprejeto iz zbirke

M. Elizabete. Vse so prikupljive in lahke. Povsod jih bodo peli. Hvala Bogu, da smo v tem oziru sedaj tako dobro preskrbljeni. Prav je tako, da se po eni strani skrbi za premembo, po drugi pa za povzdigo in spolnitev cerkvene glasbe in bogoslužja.

65 orgelskih iger v različnih tonovskih načinih za uporabo pri bogoslužju. III. zbirka. Komponist Msgr. Stanko Premrl, ravnatelj orglaršole v Ljubljani. Založila Jugoslov. knjigarna v Ljubljani.

Pomočkov za medigre pri službi božji dovolj, — samo če bi se jih res hoteli pevovodje in organisti stalno posluževati. Ta nova knjiga ima dovolj vabljuje izbire. Nekatero točko so naravnost biseri orgelskih iger, ki bodo povelečevali cerkveno bogoslužje. Organisti, vzemite, študirajte, izvajajte v slavo božjo!

Odgovori

Kje blagoslavlja in nadevajo vernikom škapulir karmelske Matere božje? Ali bi bilo vseeno, če bi namesto škapulirja nosil svetinjo? Kje se vpisuje v bratovščino Naše ljube Gospe? — Dr. A.

Navedeni škapulir karmelske Matere božje sme duhovnik, ki je zaprosil in dobil to pravico od generalnega prestojnika karmeličanskega redu, pa tudi vsi duhovniki, ki so člani duhovskega misijonskega združenja »Unio cleri«. V ljubljanski škofiji so člani skoro vsi duhovniki. — Verniki smejo namesto raznih škapulirjev nositi svetinjo iz kovine, ki kaže na eni strani podobo Zveličarjevo s presvetim Srcem, na drugi pa podobo prebl. Device Marije. Ena svetinjica zadostuje za razne škapulirje; izvzet je škapulir III. reda. A kdor hoče nositi blagoslovljeno svetinjo namesto škapulirja, mora poprej prejeti zadevni škapulir od pooblaščenega mašnika. — V bratovščino Naše ljube Gospe vpisujejo v stolni župniji v Ljubljani.

Kdo opravi prošnje, ki se objavijo? Ali je treba kaj plačati? — I. J. P.

Prošnje so včasih naslovljene na dobre vernike sploh; ti se v svojih molitvah spominjajo vseh, ki so njih prošnjam priporočeni. Taki priporočenci so seveda deležni tudi molitve sv. Cerkve. (Občestvo svetnikov!) — Urednika se spominjata pri sv. daritvi vseh, ki v »Bogoljubu« prosijo duhovne miloščine. — **Priprošnje svetnikov** podpirajo molitev in pobožnost onih oseb, ki so zaprosile objavo svojih zadev in prošenj v listu. — (Če se za objavo priloži nekaj male odškodnine, se obrne v prid listu za kritje stroškov. Zahteva se pa ne).

Zelo trpim. Vedno imam težave glede sv. spovedi, so-li bile dobre ali ne. Pa molitve so vse razmišljene; med delom molim, v hlevu opravljam jutranjo molitev, ali je prav tako? — Melanija.

Seveda je prav. Čim bolj mislite na Boga tudi med delom, tem lepše. Nič se ne bojte takih razmišljenosti, ki se urivajo proti Vaši volji v dušo. Vaše molitve so dobre in Bogu ljube. Tudi v hlevu lahko častite Boga, zakaj pa ne? Saj so tudi pastirji molili božje Dete, ki ga je Marija položila v jasli. — Glede spovedi se popolnoma zanesite na to, kar Vam naroči spovednik.

Urednika: Dr. Ciril Potočnik, Anton Čadež.
Izdajatelj: Ivan Rakovec.
Za Jugoslovansko tiskarno: K. Čeč.

imenu Slovencev, dasi je ta grdi madež le ostuden greh enega ničvrednega, izgubljenega, podivjanega človeškega izvržka.

Kako globoko pade človek, če tava po svetu brez molitve, brez cerkve, brez vesti,

brez Boga!... Rešitev? Nazaj k Bogu! V to naj pomagajo Cerkvi: verska šola, krščanska javnost in vsakdo, ki je po svoji službi ali poklicu dolžan skrbeti za blaginjo svojega ljudstva.

Nervozni umirajo zgodaj!

Ste li opazili pri sebi četudi le tuptam katerega izmed naslednjih znakov bližajoče se živčne oslabeledosti?

Hitro razburjenje, nerazpoloženje drgetanje udov, nemirnost, utripanje srca, omotični napadi, tesnobnost, nespečnost, nemirne sanje, neobčutljivost posameznih telesnih delov, plašljivost, prevelika razdražljivost spričo ugovarjanja, ropota, duha, poželenje po omamilih, tobaku, alkohola, čaju, kavi, trzanje očesnih vek ali migljanje pred očmi, naval krvi, tesnoba, muhavost, odpoved spomina ali govora, izredna nagnenja ali odvratnost. Ako se pojavi pri Vas kateri teh znakov nervoznosti, eden močan ali več hkrati, tedaj

so Vaši živeci resno oslabeledjeni in potrebujejo okreplila.

Ne pustite tega vnamar še naprej, ker slede temu lahko kmalu resne motnje duševnih zmožnosti, kot nesmiselno govorjenje in nazavedna dejanja, hitra telesna propast in zgodnja smrt. Nič ni na tem, odkod Vaša živčna oslabeledlost, vabim Vas, pišite mi! Radevolje Vam

zastonj in poštine prosto enostaven način **odkrijem**

ki Vam bo pripravil veselo iznenadenje. Morda ste za razna sredstva izdali že mnogo denarja, dosegli pa v najboljšem slučaju le kratkotrajno zboljšanje. Zagotavljam Vas, da poznam pravi način

kako slabosti Vaših živcev odpomoči.

Ta način prinese obenem tudi zboljšanje razpoloženja, veselje do življenja, moč in delazmožnost, da, pisal mi je že marsikdo, da ga je povsem prerodil. **To dokazujejo tudi mnenja zdravnikov.** Stane Vas samo dopisnico. Pošljem Vam zelo poučno

knjigo popolaoma zastonj.

Če Vam ni mogoče pisati tako, si **spravite ta oglas!**

Ernst Pasternack, Berlin, SO.

Michaelkirchplatz No 13. Abt. 473

Cena Bogoljuba za 1931:

Din 20— za posamezne
Din 18— za skupne odjemalce.

Izven države stane »Bogoljub«:

v Avstriji . . . . . šil. 3—
v Italiji . . . . . lir 8—
v Češkoslovaški . . . . . Kč 15—
v Franciji . . . . . fr. 12—
v Ameriki . . . . . dol. 0-50

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

Ljubljana, v lastni palači na vogalu
Miklošičeve in Masarykove ceste

SPREJEMA požarna zavarovanja, zvonove iz
brona proti razpoki, zavarovanja stekla ter
živiljska zavarovanja v vseh kombinacijah.

PODRUŽNICE:

Beograd, Dečanska ulica 27/II. Celje, Can-
karjeva ulica 4. Sarajevo, Vojvode Stepe
Obala 42. Split, Ulica XI Puka 22. Zagreb,
Mihanovičeva ulica 2/II.

Poverjeništa v vseh večjih krajih.

Inserirajte v Bogoljubu!

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
SOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

II. NADSTROPJE

Precizne ure

Schaffhausen, Omega, Doxa itd.
dobite najceneje pri urarju

L. Vilhar, Ljubljana

Sv. Petra cesta 36

PRAVA MILA ZDRAVJA IN LEPOTE

z znamko „ELSA“.

Lilijino mlečno milo posebno
fino cvetno milo.

Lilijino kreme milo zelo bla-
go delujoče.

Rnmenjakovo milo, tudi za
otroke.

Glicerino milo, tudi za raz-
pokano kožo

Boraksovo milo za solnčne
pege.

Katranovo milo za glavo in lase.

Milo za britje, higijensko čisto, vsebuje medicinske
dobro delujoče sestavine, ki so potrebne za zdravje in
lepoto. Kdor jih enkrat poskusi, jim ostane zvest.

**Storite tudi Vi tako,
pomagalo bo tudi Vam!**

S pošto 5 kosov mila v poljubni izbiri, če se pošle
denar na-rej 5 Din, brez vseh daljnjih stroškov, ali
s povzajem 62 Din. Zraven

Fellerjeva „Elsa-Creme“ pomada za čisto lica in kožo.

Fellerjeva Elsa-pomada za rast las, za naorej poslanih
40 Din 2 lončka brez vseh daljnjih stroškov, ali s
povzajem 50 Din. Elisadont krema za zobe Din 8⁸⁰, Elsa-
Shampoo za pranje glave Din 3³⁰, Elsa-Sachet dišeča
blazinica Din 6⁶⁰ - Naroča se pri lekarnarju

EVGEN V. FELLER, Stubica Donja Elsatrg 357
SAVSKA BANOVINA.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V LJUBLJANI

Obretnuje hran. vloge po najugodnejši obrestni meri,
vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama
Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo,
v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih
sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača,
veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo
pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim
jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem,
ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 190 milijonov dinarjev.

Varno naložite svoj denar v
VZAJEMNI POSOJILNICI

v Ljubljani, poleg hotela UNION

Obrestovanje najugodnejše

Posojila proti vknjižbi na posestva, proti po-
ročtvu i. t. d.